

En Maganda a Bareta ayun kánni JUAN

Paliwanag Tungkul ten Libru

Iyád a *Maganda a Bareta ayun kánni Juan*, a mángpakapospos a ti Jesus en awan ti katapusan a Upos nen Diyos a, “Nagin tolay sakay nákpágyan dikomi.” Nesulat iyád a Maganda a Bareta tánni en mangbasa hidi ay sumampalataya a ti Jesus en nepangaku a Tagapagligtas, en Anak nen Diyos, tánni magkahud hidi ti biyag (20:31).

En dipalongu a bahagi ay mángpakapospos ten iba-iba a himala a mangpatunay a ti Jesus en nepangaku a Tagapagligtas, en Anak nen Diyos. Kasunud háddi en paliwanag hidi tungkul ten himala hidi. Ti iyád a bahagi ay nepaliwanag a naniwala en agum kánni Jesus sakay nagin tagasunud na hidi. En agum bi ay awan naniwala, sakay sinalungat di pa siya. Nakasulat ten kapitulu 13 hanggan 17 en katapusan a gibi ni Jesus kaguman en disepulus na hidi sakay en maganda a pákpággagum na dikodi. Ti gibiyid a iyud ay pinabegsák na en isip di tánni magin handa hidi ten pademát a pangyayari. Ten katapusan hidi a kapitulu ay nesulat en págdikáp, págbista sakay pángpaku dikona ten kudas, en kákkabiyag na ruway, sakay en makpal hidi a beses a káppeta na ten disepulus na hidi káttapos na a mabiyag a ruway.

En istorya a tungkul ten bábbi a nadikáp ti pángngalunya (8:1-11) ay namarkaan ti kona háddi

() a tanda gapu awan iyád ketan ten kakpalan a dipalongu hidi a kasulatan sakay ten purumeru hidi a salin, sakay ten agum a kasulatan ay iba en paketan ti iyád.

Inátdenan ti diin nen *Maganda a Bareta ayun kánni Juan* en biyag a awan ti katapusan ten pamamag-itan ni Cristo, a essa a kaluub a magsapul dán nadid sakay matanggap nen mangtanggap hidi ten dulaw ni Jesus, en Dilan, en Katutuhanan sakay en Biyag. Ketan ti iyád a libru en matalinhaga a pággamit ti karaniwan a bagay kona ten dinom, tinapay, simbuwan, pastol sakay en tupa na hidi, en ponan ni ubas sakay ten bunga na, tánni ipeta sakay itoldu en katutuhanan hidi a ispirituwal.

Lasán nen Libru

En dipalongu a upos 1:1-18

Ti Juan a Mágbiyag sakay en dipalongu hidi a disepulus ni Jesus 1:19-51

En págserbi ni Jesus 2:1-12:50

En katapusan hidi a aldew ni Jesus 13:1-19:42

En ruway a kákkabiyag sakay en káppeta nen Panginoon a ti Jesus 20:1-31

En káppeta ni Jesus ten pittu a disepulus 21:1-25

En Upos nen Biyag

¹ Sapul pa ten sapul ay ked dán en Upos, kaguman nen Diyos en Upos, sakay en Upos ay siya dán en Diyos. ² Sapul pa ten sapul ay kaguman dán siya nen Diyos. ³ Linalang en atanan bagay a ten pamamag-itan na, sakay awan ti linalang a bakán a ten pamamag-itan na. ⁴ En Upos en paggubwatan ni biyag, sakay iyád a biyag ay nangatád

ti demlag ten tolay. ⁵ Iyád a demlag ay magdemlag ten kadiklámman, sakay awan iyád madaig nen diklám.

⁶ Nadid, tehud a essa a lálaki a inutusan en Diyos, en ngaran na ay ti Juan. ⁷ Pinaangay na ti Juan ten tolay hidi, inutusan siya tánni ipahayag na en tungkul ten demlag, tánni sumampalataya en atanan a tolay. ⁸ Bakán a ti Juan en demlag, nan inutusan siya tánni mángpahayag ni deya en demlag. ⁹ En tunay a demlag a mangdemlag ten atanan a tolay ay dumemát ti munduwiday.

¹⁰ Dummemát en Upos ti munduwiday, peru awan siya tinenggi ni munduwiday maski ni linalang i munduwiday ten pamamag-itan na.

¹¹ Ummangay siya ten sadili na a banuwan, peru awan siya tinanggap nen kabanuwan na hidi.

¹² Peru en atanan a nangtanggap sakay summampalataya dikona ay inátdenan na ti karapatan a magin anak nen Diyos. ¹³ Nagin anak ngani hidi nen Diyos bakán a ten pamamag-itan nen pisikal a kákkeenak oni gapu ten kagustuhan nen tolay, nan gapu ten kaluuban nen Diyos.

¹⁴ En Upos ay nagin tolay sakay nákpágyan dikomi. Netan mi en kaluwalhatian na bilang bugtung a anak nen Ama. Putat siya ti kabaitan sakay katutuhanan.

¹⁵ Impahayag siya ni Juan, sakay impákraw na ten tolay hidi a, “Siya en kinagi ku dikomoy a, ‘En dumemát a kasunud ku ay mataas nan sikán, gapu baguwák a neenak ay ked dán siya.’ ”

¹⁶ Gapu putat siya ti págmahal, ay naranasan tam a atanan en tulos-tulos a pagpapala. ¹⁷ Neatád dikomi en Kautusan nen Diyos ten pamamag-itan

ni Moises, peru en kabaitan sakay katutuhanan ay neatád ten pamamag-itan ni Jesu-Cristo. ¹⁸ Maski nikan ay awan palla ti naketa ten Diyos. Peru impakilala siya nen bugtung a Anak a tunay a kasayaan nen Ama.

*En Págpahayag ni Juan a Mágbinyag
(Mt. 3:1-12; Mc. 1:1-8; Lu. 3:1-18)*

¹⁹ Inutusan nen pinunu hidi nen Judio hidi ti Jerusalem en sangan a padi sakay Levita a itanung kánni Juan ni deya siya. ²⁰ Intapat a kinagi ni Juan dikodi, “Bakán a sikán en Cristo.”

²¹ “Ni konahud ay deya ka?” tanung di,
“Siko beman ti Elias?” “Bakán a sikán,” kagi ni Juan.

“Siko beman en propeta?” Kinagi na dikodi,
“Bakán a sikán.”

²² “Deya ka beman a talaga? Kagiyán mu dikomi tánni tehud kami a mekagi ten nagutus hidi dikomi. Ánya makagi muwid tungkul ti sadili muwen?” ²³ “Tummábbig ti Juan ten pamamag-itan nen kinagi ni propeta Isaías,

“Sikán en boses nen tolay a magpákraw ten parang,

‘Pasunongán moy en paglakadan nen Panginon.’ ” ²⁴ En nagtanung hidi ay inutusan nen Pariseo hidi. ²⁵ Tinanung di a ruway ti Juan, “Bakin magbinyag ka, ni bakán bali a siko en Cristo, oni ti Elias, oni en propeta?” ²⁶ Tummábbig ti Juan,

“Mágbinyagák dikomoy ten dinom, peru tehud a ked ti ditángnga moyen a awan moy matenggi. ²⁷ Dumemát siya a kasunud ku

peru awanák karapatdapat dikona maski ni mangokbis dálla ten igut nen sandalyas na.”

²⁸ Iyád ay nangyari ti Betania, ten dibelyu nen dinom ti Jordan a nagbinyagan ni Juan.

En Tupa nen Diyos

²⁹ Ten kailawan na, ay netan ni Juan ti Jesus a umadeni dikona. Kaya kinagi na ten tolay hidi, “Siya iddi en Tupa nen Diyos. Siya en mangibut ten kasalanan nen tolay ti munduwiday. ³⁰ Siya en kinagi ku dikomoy a dumemát a kasunud ku a mas mataas nan sikán. Gapu baguwák pa a neenak ay ked dán siya. ³¹ Awan ku bi siya matenggi tenhud peru ummangayák háddi a magbinyag ti dinom tánni ipakilala ku siya ti Israel.

³² Káttapos ay nagpatunay ti Juan, a kinagi na, “Netan ku en Ispiritu a dummibábbi a gubwat dilanget a kona ten essa a kalapati, sakay ummapon dikona. ³³ Awan ku siya matenggi tenhud, peru en nangutus dikoku a magbinyag ti dinom ay siya labi en nagkagi a, ‘Ketan mu a dumibábbi en Ispiritu sakay mágyan ten essa a tolay. Iyud a tolay i magbinyagid ti Banal Ispiritu.’ ³⁴ Mineta ku siya kaya patunayan ku a siya en Anak nen Diyos.”

En Dipalongu hidi a Disepulus ni Jesus

³⁵ Ten kinailawan na, ay ked dámman haud ti Juan kaguman na en duwwa na a disepulus. ³⁶ Dikona ketan na ti Jesus a magtalib ay kinagi na, “Siya en Tupa nen Diyos!” ³⁷ Ten pákkasanig nen duwwa a disepulus ten kinagi ni Juan, ay inunud di ti Jesus. ³⁸ Dikona sumulig ti Jesus, ay netan na

hidi a umunonud, kaya tinanung na hidi, “Ánya kailangan moyid?”

Kinagi di, “Hádyá táttulusan muwid Rabbi?” (En gustu a kagiyán nen Rabbi ay Maistu.)

³⁹ “Kamon haád angen moy ilingán,” kagi ni Jesus.

Kaya nákkuyug hidi kánni Jesus sakay netan di en táttulusan na; sakay náktulos dán bi hidi ti iyud a aldew gapu magalaskuwatru dán ten apon.

⁴⁰ En essa ten duwwa a nakasanig ten kinagi ni Juan ay ti Andres a kapatkaka ni Simon Pedro. ⁴¹ Kaya inaryok ni Andres en kapatkaka na a ti Pedro sakay kinagi na, “Netan mi dán en Mesias!” (En gustu a kagiyán nen Mesias ay Cristo.) ⁴² Ingkuyug ni Andres ti Simon a umman-gay kánni Jesus.

Ten pákketa ni Jesus kánni Pedro ay kinagi na, “Siko ay ti Simon a anak ni Juan. Sapul nadid ay ngaranan ka dán a Cefas.” (En kahulugan na ay Pedro, ti iba a upos ay batu).

En Dulaw kánde Felipe ay ti Natanael

⁴³ Ten kailawan na ay naisipan ni Jesus a uman-gay ti Galilea. Netan na haud ti Felipe sakay kinagi na, “Mákkuyug ka dikoku.” ⁴⁴ (Ti Felipe ay taga-Bethsaida a kabanuwan de Andres ay ti Pedro.)

⁴⁵ Netan ni Felipe ti Natanael, sakay kinagi na dikona, “Netan mi dán en kinagi ni Moises ten kasulatan sakay nen propeta hidi. Siya ay ti Jesus a taga Nazaret a anak ni Jose.” ⁴⁶ “Tehud beman a maggubwat a mahusay ti Nazaret?” tanung ni Natanael.

Tummábbig ti Felipe, “Karon hád angen mu ilingán.”

⁴⁷ Pákketa ni Jesus kánni Natanael a patamu dikona ay kinagi na, “Ilingán moy, i tatarudanen a Israelita. Awan siya mágwariwari.” ⁴⁸ Tinanung siya ni Natanael, “Konyaák mu a nakilala?”

Tummábbig ti Jesus, “Bagu ka pa a dulawán ni Felipe ay netan taka dán dikona a ked ka ten sarok nen kayu a igos.” ⁴⁹ Kinagi ni Natanael, “Maistu, talaga a siko en Anak nen Diyos! Siko en Hari ni Israel!”

⁵⁰ Kinagi ni Jesus, “Sumampalataya ka beman gapu ten kinagi ku a netan taka ten sarok nen kayu a igos? Makpal ka pa a ketan a mas lalu pa haán.” ⁵¹ Sakay kinagi ni Jesus dikona, “Tandaan mu, ketan mu a bukas dilanget sakay en anghel hidi nen Diyos ay sumangkay sakay umugsad ten páppágyanan nen Anak nen Tolay.

2

En Kasalan ti Cana

¹ Nadid, kállipas nen kaduwwa a aldew, ay tehud a kasalan ti Cana a sakup ni Galilea. Ked haud en ina ni Jesus. ² Imbitadu bi de Jesus ay ten disepulus na hidi ten kasalan. ³ Naubusan hidi ti alak ten handaan. Kaya kinagi nen ina ni Jesus dikona, “Naubusan dán hidi ti alak.” ⁴ Kinagi ni Jesus, “Dyanák mu dipalonguwan. Bakán palla a iyád en tama a odas.” ⁵ Kinagi nen ina na ten mágserbi hidi, “Gamitán moy en ányaman a kagiyán na dikomoy.”

⁶ Tehud a ánnám a tapayan a maglasán ti manga duwwa a pulu hanggan tállu a pulu a galon.

Hidi iyád ay nehanda para pággugasan nen Judio hidi ayun ten relihiyon di. ⁷ Kinagi ni Jesus ten mágserbi hidi, “Sigi putatán moy ti dinom tapayanen hidi.”

Pinutat di ngani en tapayan hidi. ⁸ Sakay kinagi na dikodi, “Mangsigit kam sakay iyangay moy ten tagapamahala ten kasalan.”

Nangsigit ngani hidi sakay inyangay di ten tagapamahala ten kasalan. ⁹ Dikona ennaman nen tagapamahala ten kasalan en dinom a nagin alak ay awan na tukoy ni hádya iyud a naggubwat. Peru tukoy nen mágserbi hidi a nangsigit. Kaya dinulaw nen tagapamahala en lállaki a kinasal. ¹⁰ Kinagi na, “En masarap a alak en purumeru a iluwas sakay iluwas en mahina a kalasi ni alak ni makpal dán a mainom en tolay hidi. Peru siko ay indimudyan mu a inluwas en masarap a alak.”

¹¹ Iyád a ginamet ni Jesus ti Cana, en kapurumeruwan a ginamet na a himala. Ten pamamag-itan ni iyud ay nehayag en kapangyariyan na sakay naniwala en disepulus na hidi.

¹² Káttapos ni iyud, ay ummangay de Jesus ti Capernaum. Kaguman na en ina na, sakay en kákkapatkaka na hidi ay ten disepulus na hidi. Sakay náktulos hidi haud ti sangan a aldew.

En Págmalasakit ni Jesus ten Templo

(Mt. 21:12-13; Mc. 11:15-17; Lu. 19:45-46)

¹³ Nadid, dikona a adeni dán en Piyesta nen Aldew nen Págtalib nen Judio hidi, ay ummangay ti Jesus ti Jerusalem. ¹⁴ Ten kássáddáp na ten Templo, ay netan na en tolay hidi a maglaku-laku. Maglaku hidi ti kabakaan, tupa sakay kalapati,

sakay netan na bi haud en mágpalit hidi ti pilak. ¹⁵ Naggamet ti Jesus ti pághaplit a lubid sakay intabuy na a paluwas ten Templo en máglaku-laku hidi, pati en baka hidi sakay tupa hidi. Insapwar na en pilak nen mágpalit hidi sakay impágpasakáb na en lamisaan di hidi. ¹⁶ Sakay kinagi na ten maglaku hidi ti kalapati, “Ibutan moy háddi hidi iyán, bakin ginamet moy a palengki en bilay nen Ama ku?” ¹⁷ Naala-ala nen disepulus na hidi en nesulat ten kasulatan a, “En págsurug ku ten bilay mu ay kumán a apoy a maggerab ti pusu kuwiday.”

¹⁸ Gapu haud, ay tinanung siya nen pinunu hidi nen Judio hidi, kinagi di, “Ánya i mepeta muwid dikomi a himala, tánni patunay a tehud ka a karapatan a gamitán iyád?” ¹⁹ Tummábbig ti Jesus, “Rábbaán moy i Templowid a iyád sakay ten alay nen tállu a aldew ay itaknág ku iyád a ruway.” ²⁰ Kinagi nen pinunu hidi nen Judio hidi, “Samantala áppat a pulu ay ti ánnám a taon a ginamet i Templowid a iyád? Sakay nadid ay itaknág mu la ti tállu a aldew?”

²¹ Peru en Templo a kinagi ni Jesus ay en bággi na. ²² Kaya, dikona nabiyag siya a ruway ten katállu a aldew, ay naala-ala nen disepulus na hidi iyud a kinagi na. Sakay lalu hidi a naniwala ten kasulatan sakay ten intoldu hidi ni Jesus.

Tukoy ni Jesus en Isip nen Tolay hidi

²³ Nadid, ten Piyesta nen Aldew nen Págtaalib ti Jerusalem, ay makpal en summampalataya kánni Jesus ten dikona ketan di en himala hidi a ginággamet na. ²⁴ Peru awan nagtiwala ti Jesus

dikodi gapu tukoy na en ked ten isip di. ²⁵ Awan dán siya kailangan a baretaan tungkul ten deya-man, gapu tukoy na en ked ten isip nen atanan a tolay.

3

Tinolduwan ni Jesus ti Nicodemo

¹ Nadid, tehud a essa a pinunu nen Judio hidi a en ngaran na ay ti Nicodemo. Kabilang bi siya ten grupu nen Pariseo hidi. ² Ten essa a gibi, ay ummangay siya kánni Jesus sakay kinagi na, “Maistu, tukoy mi a siko ay essa a maistu a gubwat ten Diyos gapu awan ti makagamet ten himala hidi a gággamitán mu ni awan dikona en Diyos.” ³ Tummábbig ti Jesus, “Kagiyán ku dikomu mentras a awan meenak a ruway en essa a tolay ay awan na ketan en kahariyan nen Diyos.” ⁴ “Konya a meenak a ruway en essa a tolay a matanda dán? Makasáddáp beman siya a ruway ten tiyan nen ina na para meenak a ruway?” kagi ni Nicodemo. ⁵ Kinagi ni Jesus, “Tandaan mu, en tolay a awan meenak a ruway ten dinom sakay ten Ispiritu, ay awan makasáddáp ten kahariyan nen Diyos. ⁶ En meenak ayun ten pagkatolay ay tolay, sakay en meenak ayun ten Ispiritu ay ispiritu. ⁷ Dyan ka magtaka ten kinagi ku dikomu, ‘Kailangan a meenak a ruway en atanan a tolay.’ ⁸ Ni magparás ay masanig mu en tánnug na peru awan mu tukoy naggubwatan naid sakay tamuwán naid. Kona labi hud en tolay a neenak ayun ten Ispiritu.” ⁹ Kinagi ni Nicodemo, “Konya iyád a mangyari?” ¹⁰ Kinagi ni Jesus, “Essa ka pa bi a matalinu a

maistu ti Israel bakin awan mu maintendiyan i bagayid a hidi iyád? ¹¹ Tandaan mu: en ikagi mi ay tukoy mi, sakay en patunayan mi ay netan mi, peru awan moy iyud tinanggap. ¹² Ni awan kam maniwala ten bagay hidi a kagiyán ku tungkul ti munduwiday, ay konya moy a paniwalaan en ikagi ku a tungkul ten bagay hidi dilanget? ¹³ Awan ti iba a ummangay dilanget nan en dummibábbi a gubwat dilanget a en Anak nen Tolay.

¹⁴ Sakay ni konya a indisunu ni Moises en tangsu a biklat ten parang ay kona labi hud a kailangan a idisunu en Anak nen Tolay. ¹⁵ Tánni deyaman en sumampalataya dikona ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan. ¹⁶ Gapu mahal a tarud nen Diyos en atanan a toláy ti munduwiday, kaya inyátád na en bugtung na a Anak, tánni deyaman en sumampalataya dikona ay awan mepahamak nan magkahud ti biyag a awan ti katapusan. ¹⁷ Gapu inutusan nen Diyos en anak na, bakán a para hatulan ti parusa i munduwiday, nan iligtas ten pamamag-itan na.

¹⁸ Awan dán mahatulan a maparusaan en sumampalataya ten Anak. Peru nahatulan dán en awan sumampalataya. Gapu awan siya summampalataya ten bugtung a Anak nen Diyos. ¹⁹ Nahatulan hidi, gapu ummangay dán ti munduwiday en demlag, peru ginustu pa nen toláy hidi en diklám nan ten demlag, gapu en gággamitán di ay mágkadukás. ²⁰ En mággamet ti madukás ay maiyamut ten demlag. Adeyuwan di en demlag tánni awan ketan en gamet di. ²¹ Peru en mabiyag a ayun ten katutuhanan ay umadeni

ten demlag, tánni mehayag en gamet na a ayun ten kaluuban nen Diyos.

De Jesus ay ti Juan

²² Káttapos ni iyud ay ummangay de Jesus ay ten disepulus na hidi ti Judea. Nágyan hidi haud ti sabadit a panahun sakay nagbinyag ten tolay hidi. ²³ Ti iyud a panahun, ay magbinyag bi ti Juan ti Enon, adeni ti Salim, gapu makpal a dinom haud, sakay ummangay dikona en tolay hidi a magpabinyag. ²⁴ (Awan palla hud nepiresu ti Juan)

²⁵ Nadid, nagkatábbigan en disepulus hidi ni Juan ay ten essa a Judio, tungkul ten páglinis ayun ten relihiyon di. ²⁶ Kaya ummangay hidi kánni Juan, sakay kinagi di, “Maistu, en lállaki a kaguman mu ten dibelyu ni Jordan, en pinatunayan mu, ay magbinyag bi sakay ngari-ngari a atanan tolay ay ummangay dikona!” ²⁷ Kinagi ni Juan, “Awan ti magamet en tolay ni awan ipagkaluub nen Diyos. ²⁸ Awan moy beman naala-ala en kinagi ku dikomoy a bakán a sikán en Cristo nan inutusanák la a mágdipalongu dikona. ²⁹ En bábbi a ikasal ay para ten lállaki a ikasal. En abay a maguray ten káddemát nen lállaki a ikasal ay masaya a tarud ni masanig na dán en boses nen lállaki. Konaák labi haud nadid masayaák a tarud a meta ku en tolay hidi a umangay kánni Jesus. ³⁰ Kailangan a lalu siya a metaas, sakay sikán ay mebaba.

Ti Jesus en Gubwat Dilanget

³¹ En gubwat dilanget ay kataasan ten atanan; en gubwat ti lutaiday ay tagaluta sakay magupos

tungkul ten bagay hidi ti lutaiday. En gubwat dilanget ay kataasan ten atanan. ³² Imbareta na en nasanig na sakay en netan na, peru awan ti maniwala ten imbareta na. ³³ Peru en naniwala hidi ten imbareta na, ay magpatunay a en kinagi nen Diyos ay tama. ³⁴ En inutusan nen Diyos ay magpahayag ten upos hidi nen Diyos, gapu awan ti karád en págkaluub nen Diyos ten Ispiritu na. ³⁵ Mahal nen Diyos en Anak, sakay inyatád nen Diyos dikona en pámmahala ten atanan a bagay. ³⁶ En sumampalataya ten Anak nen Diyos, ay tehud a biyag a awan ti katapusan. Peru en awan sumunud ten Anak, ay awan magkahud ti biyag. Nan manatili dikona en iyamut nen Diyos.

4

Ti Jesus sakay en Samaritana

¹ Nadid, nabareta nen Pariseo hidi a mas makpal a naakit sakay nabinyagan ti Jesus nan ti Juan. ² (Peru bakán a ti Jesus a mismu en magbinyag, nan en disepulus na la hidi). ³ Dikona nabareta iyud ni Jesus, ay lummakad siya ti Judea, sakay nagsoli ti Galilea. ⁴ Ten kássoli di ay kailangan a dumaman siya ti Samaria.

⁵ Nademát di en essa a banuwan a en ngaran na ay Sicar a sakup ni Samaria. Adeni ti Sicar en luta a inyatád ni Jacob ten anak na a ti Jose. ⁶ Ketan haud en bal-ung ni Jacob. Káddemát di haud ay nággetnud ti Jesus ten gilid nen bal-ung, gapu pagud a naglakad. Halus adeni dán a magtanghali en aldew.

⁷ Tehud a essa a Samaritana a angay summagáb. Kinagi ni Jesus dikona, “Mák-enumák pay.” ⁸ (Ti

iyud a pagkakataun ay awan en disepulus na hidi gapu ummangay hidi ten banuwan a mamali ti makan di.) ⁹ Kinagi dikona nen Samaritana, “Awan beman Judio ka, sakay mák-enom ka dikoku a Samaritana?” (Gapu awan maari a mákpággagum en Judio hidi ten Samaritano hidi.) ¹⁰ Kinagi ni Jesus dikona, “Ni tukoy mu la en kaluub nen Diyos, sakay ni deya i mák-enomidi dikomu, ay maari a siko i mággidid dikona ti dinom sakay átdenan na ka ti dinom a makapangatád ti biyag.” ¹¹ Kinagi nen bábbi, “Ti kadsalad ni bal-ungidi sakay awan ka pa bi ti págtabu, hádya pangalapan muwid ti dinom a makapangatád ti biyag? ¹² Iyád a bal-ung ay gubwat ten ninunu mi a ti Jacob. Umminom siya háddi sakay en anak na hidi maski en hayup na hidi. Mataasan mu beman siya?” kagi na. ¹³ Kinagi ni Jesus, “En uminom ti dinomid a iyád ay mauwaw padi a ruway, ¹⁴ peru en uminom ten iyatád ku a dinom ay awan dán mauwaw a ruway. Gapu en dinom a iyatád ku ay magin kona ten bukal a tulos-tulos a magbulos sakay makapangatád dikona ti biyag a awan ti katapusan. ¹⁵ Kinagi nen bábbi, “Átdenanák mu pay ti kona ti iyán a dinom tánni awanák dán mauwaw a ruway, sakay awanák dán sumoli háddi a sumagáb a ruway.” ¹⁶ “Umuli ka dán sakay ikuyug mu háddi en kabinga mu,” kagi ni Jesus. ¹⁷ “Awanák ti kabinga,” tábbig nen bábbi.

Kinagi ni Jesus, “Tama ka, ti kinagi muwen a awan ka ti kabinga ¹⁸ gapu limma dán en naging kabinga mu, sakay en kapisan mu nadid ay bakán mu a kabinga.” ¹⁹ Kinagi nen bábbi, “Ta-

laga a propeta ka bewád?” ²⁰ “Háddi a bukid a sinumamba ten Diyos en ninunu mi hidi, peru kagi moy a Judio hidi a ti Jerusalem la dapat a sambaán en Diyos.” ²¹ Kinagi ni Jesus dikona, “Maniwala ka dikoku, a sambaán en Diyos bakán la a ti iyán a bukid oni ti Jerusalem. ²² Sikam a Samaritano ay awan moy tukoy i sambaán moyid, peru sikami a Judio hidi ay tukoy mi en sambaán mi, gapu en kaligtasan ay nagsapul ten Judio hidi. ²³ Peru dumemát dán en panahun nadid dán ngani a mismu, a en tunay a sumamba ten Ama ay sumamba ten ispiritu ay ten katutuhanan. Gapu iyud en gustu nen Ama ten balang sumamba dikona. ²⁴ En Diyos ay Ispiritu, kaya dapat siya a sambaán ten ispiritu ay ten katutuhanan.

²⁵ Kinagi nen bábbi, “Tukoy ku a pademát en Mesias, en kákkagiyán a Cristo. Káddemát na ay siya en mángpaliwanag dikomi ten atanan a bagay” ²⁶ “Sikán dán iyád a mismu i kagiyán muwen,” kagi ni Jesus.

²⁷ Káddemát nen disepulus hidi ni Jesus a gubwat ten banuwan ay nabigla hidi dikona ketan di a mákpágguron siya ten Samaritana. Peru awan ti nagtanung dikodi ten bábbi a, “Ánya kailangan muwid?” Awan bi ti nagtanung kánni Jesus a, “Bakin mákpágguron ka dikona?”

²⁸ Linakadan nen bábbi en isássagáb na, summoli ten banuwan sakay kinagi na ten tolay hidi haud, ²⁹ “Kadtamon, angen moy ilingán en tolay a nakatukoy ten atanan a ginamet ku. Siya dán wád Cristowid?” ³⁰ Ten pákkatukoy di ay lummuwas

hidi ten banuwan sakay ummangay hidi kánni Jesus.

³¹ Pumensangan dán a kinagi nen disepulus na hidi a, “Maistu, angay ka pa kuman.” ³² Peru kinagi na, “Tehudák a pagkain a awan moy tukoy.”

³³ Kaya nagtanungan en disepulus na hidi, “Tehud wád a nangatád dikona ti makan na?”

³⁴ Kinagi ni Jesus dikodi, “Pagkain kuwid ay tupadán ku en kaluuban nen nangutus dikoku, sakay tapusán en pagamet na dikoku. ³⁵ Awan beman kakagiyan moy a, ‘Áppat dálla a bulan ay sák-ani dán?’ Kagiyan ku dikomoy, a nalutu dán en mula hidi nakahanda dán tánni aniyán. ³⁶ En maggapas ay makatanggap ti upa sakay magpuron ti bunga a para ten biyag a awan ti katapusan. Kaya en mágmula sakay en mággapas ay parehu hidi a magkahud ti kasayaan. ³⁷ Kaya tama la en kakagiyan a, ‘Iba en magmula sakay iba bi en magani.’ ³⁸ Utusan takam, a aniyán moy en awan moy immula. Iba en nagpagud, sakay sikam en magani ten nagpagudan di.”

³⁹ Makpal a Samaritano ti banuwanid a iyud en naniwala kánni Jesus, gapu ten pahayag nen bábbi a, “Kinagi na dikoku en atanan a ginamet ku.”

⁴⁰ Kaya kinauron di ti Jesus a mákpágyan pala siya haud. Sakay nákpágyan bi siya haud ti duwwa a aldew.

⁴¹ Makpal en summampalataya dikona masanig di siya. ⁴² Kinagi di ten Samaritana, “Maniwala kami dán nadid, bakán la a gapu ten kinagi mu nan gapu nasanig mi siya. Natukuyan mi dán a siya en Tagapagligtas nen tolay ti munduwiday.”

Pinagpiyya ni Jesus en Anak nen Essa a Pinunu

⁴³ Nadid, kállipas nen duwwa a aldew, ay nagsoli ti Jesus a tamu ti Galilea. ⁴⁴ (Kinagi ni Jesus a en essa a propeta ay awan di igagalang ten sadili na a banuwan.)

⁴⁵ Káddemát ni Jesus ti Galilea ay mahusay en pángtanggap dikona nen tolay hidi, gapu natan-daan di en atanan a ginággamet na a himala ti Jerusalem ten Piyesta nen Aldew nen Págtaalib. ⁴⁶ Ummangay a ruway ti Jesus ti Cana a sakup ni Galilea a nanggamitan na ten dinom a nagin alak. Ti Capernaum ay tehud a essa a pinunu ni gubiyernu a tehud a anak a lállaki a tehud a saket ⁴⁷ sakay maghingalu dán. Dikona a nabareta na a nagsoli ti Jesus ti Galilea a gubwat ti Judea, ay ummangay siya nákpágguron kánni Jesus a angay na pagpiyyaán en anak na ti Capernaum. ⁴⁸ Kinagi ni Jesus, “Mentras a awan kam ti ketan a himala hidi sakay makataka-taka a bagay ay awan kam sumampalataya.” ⁴⁹ Kinagi nen pinunu, “Kadta-mon pay, Panginoon, bagu matay en anak ku.” ⁵⁰ Kinagi ni Jesus dikona, “Umuli ka dán, mahusay dán en anak mu.” Pákkasanig nen lállaki ten kinagi ni Jesus ay naniwala siya sakay tulos dán a um-muli. ⁵¹ Maglakad palla siya ten soli na ay natagbu na dán en alipin na hidi sakay kinagi di dikona a nagpiyya dán en anak na. ⁵² Tinanung na hidi, “Ánya a kaodas nagpiyya naid?”

Kinagi di, “Nawasan siya ten ladu na ten ala-una nennapon.” ⁵³ Naala-ala nen pinunu a konahud en odas dikona kinagi ni Jesus a, “Mahusay dán en anak mu.” Kaya summampalataya siya sakay en

buu na a pamilya kánni Jesus.

⁵⁴Iyád en kaduwwa a ginamet ni Jesus a himala ti Galilea kággubwat na ti Judea.

5

En Págpapiyya ni Jesus ten Tehud a Saket ti Betesda

¹Nadid, káttapos ni iyud, ay ummangay ti Jesus ti Jerusalem ten piyesta nen Judio hidi. ²Ti banuwanid a iyud ay tehud a dikál a dipositu ni dinom a kadeni nen Pintuwan nen Tupa hidi. Iyud a dinom ay ngángngaranan nen Judio hidi a Betesda, ten gilid na ay tehud a limma a bilay. ³Napisanpisan haud en te manga saket hidi, kona ten burák, pilay sakay lupug. ⁴(Gapu tehud a panahun a dumibábbi en Anghel nen Panginoon sakay kibugán na en dinom. En medipalongu a tumabsung ay magpiyya siya ányaman en saket na.)

⁵Nadid, tehud haud a lállaki a tállu a pulu ay ti walu dán a taon a tehud a saket. ⁶Netan siya ni Jesus, tukoy na a iyud a lállaki ay nalay dán a tehud a saket. Tinanung na siya, “Gustu mu beman a magpiyya?” ⁷Tummábbig en tehud a saket, “Maistu, awan biyay ti mangtulung dikoku a tumabsung ni tehud dán a mangkibug ti dinomen, patamuwák palla ay tehud dán a nakadipalongu dikoku.” ⁸Kinagi ni Jesus dikona, “Tumaknág ka, betbitán mu i abák muwen, sakay maglakad ka.” ⁹Ti odasid a iyud ay nagpiyya en lállaki, inalap na en abák na sakay naglakad.

Iyud a aldew ay Aldew nen Káimang. ¹⁰ Kaya kinagi nen pinunu nen Judio hidi ten lállaki a nagpiyya, “Aldew nadid nen Káimang! Labag ten Kautusan a magbetbet ka ti abák muwen.” ¹¹ Peru kinagi na dikodi, “En nagpapiyya dikoku i nangkagiyid a betbitán ku i abák kuwidi sakay maglakadák.” ¹² “Deya beman nagkagiyid dikomu a betbitán mu i abák muwen sakay maglakad ka?” kagi di. ¹³ Peru awan tukoy nen lállaki ni deya en nagpapiyya dikona, gapu awan dán ti Jesus ten kakpalan nen tolay.

¹⁴ Kállipas ni iyud, ay netan ni Jesus ten Templo en lállaki a pinagpiyya na. Kagi na dikona, “Nadid ta nagpiyya ka dán, ay dyan ka dán maggamet ti kasalanan, bakay mas madukás pa i mangyariyid dikomu.” ¹⁵ Kállakad nen lállaki ay ummangay siya ten Judio hidi sakay kinagi na dikodi a ti Jesus i nagpapiyyaid dikona. ¹⁶ Kaya sapul haud, ay inusig dán nen pinunu hidi nen Judio hidi ti Jesus gapu ten págpapiyya na ten Aldew nen Káimang.

¹⁷ Peru kinagi ni Jesus dikodi, “En Ama ku ay tulos-tulos a magtarabahu a hanggan nadid, konaák labi haud.” ¹⁸ Gapu ti iyud, ay lalu di a pinagsikapan a pabunu ti Jesus gapu linabag na dán en batas nen Aldew nen Káimang ay kinagi na pa a en Diyos i Ama naid, gustu naid a kagiyán ay ipantay na en sadili na ten Diyos.

¹⁹ Kaya kinagi ni Jesus dikodi, “Kagiyán ku dikomoy en katutuhanan a awan ti magamet en Anak a gubwat ten sadili na la; nan en ketan na a gamitán nen Ama ay siya labi iyud i gamitán naid. En gamitán nen Ama ay siya labi en gamitán

nen Anak. ²⁰ Gapu mahal nen Ama en Anak, kaya ipeta na ten Anak en atanan a gággamítán na, sakay higit pa ti hidi iyán en gamet a ipeta dikona nen Ama tánni lalu kam a humanga. ²¹ Ni biyagán nen Ama en patay hidi, ay kona labi hud, a biyagán nen Anak en deyaman a gustu na a biyagán. ²² Awan maghatul en Ama, nan inyatád na ten Anak en atanan a kapangyariyan a maghatul, ²³ tánni parangalan nen atanan en Anak a kona ten págparangal di ten Ama. En awan magparangal ten Anak ay awan labi magparangal ten Ama a nangutus ten Anak.”

²⁴ “Kagiyán ku dikomoy en tatarudan, en mágsanig ten upos ku sakay en sumampalataya ten nangutus dikoku ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan. Awan dán siya mahatulan nan neagton dán siya ten biyag gubwat ten kamatayan. ²⁵ Tandaan moy iddi: dumemát en odas, nadid dán ngani, a masanig nen patay hidi en boses nen Anak nen Diyos sakay en mágsanig dikona ay mabiyag. ²⁶ Ni konya a en Ama ku a mismu en paggubwatan nen biyag, kona labi hud en Anak ay inátdenan na ti konahud a kapangyariyan. ²⁷ Sakay inátdenan na bi ti kapangyariyan en Anak a maghatul gapu siya en Anak nen Tolay. ²⁸ Dyan kam magtaka ti kagiyán kuwidi, gapu dumemát en odas a masanig nen patay hidi en boses na. ²⁹ Mabiyag hidi a ruway; atanan nen naggamet ti maganda ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan, sakay en atanan a naggamet ti madukás ay maparusaan.”

En Magpatunay hidi kánni Jesus

³⁰ Kinagi ni Jesus, “Awanák ti gamitán a ayun la ten sadili ku, maghatulák a ayun ten kagiyán dikoku nen Ama kaya tama en pághatul ku. Awan ku sunudán en sadili ku nan en sunudán ku ay en nangutus dikoku. ³¹ Ni sikán la en mangpatunay tungkul ten sadili ku, ay en págpatunay ku ay awan tatarudan. ³² Peru tehud a magtistigu tungkul dikoku, sakay en ikagi na ay tatarudan. ³³ Tehud kam a inutusan tenhud kánni Juan, sakay pinatunayan na en tungkul ten katutuhanan. ³⁴ Peru mas maganda ni en patunay ay awan naggubwat ti tolay, kinagi ku la iyád tánni maligtas kam. ³⁵ Ti Juan ay kumán a en demlag nen simbuwan a magdemlag, sakay nasiyaan kam ti sangan la a panahun ten demlag na. ³⁶ Peru tehud a mangpatunay dikoku a higit pa ten págpatunay ni Juan. En gággamitán ku hidi a inyutus nen Ama dikoku. Hidi iyád en mangpatunay a pinaangayák háddi nen Ama. ³⁷ Sakay en Ama a nangutus dikoku ay magpatunay bi tungkul dikoku. Maski nikan ay awan moy palla nasanig en boses na, sakay awan moy palla netan en idsura na. ³⁸ Awan nanatili dikomoy en upos na gapu awan kam summampalataya ten inutusan na. ³⁹ Mággaadalán kam ten Kasulatan, gapu en paniwala moy ay haud moy a maaryok en biyag a awan ti katapusan. Hidi iyán a Kasulatan ay magpatunay tungkul dikoku! ⁴⁰ Peru umád kam padi a magpasakup dikoku tánni magkahud kam ti biyag.”

⁴¹ Awan ku gustuwán a puriyán ni tolay. ⁴² Peru tukoy takam, tukoy ku a awan kam ti págmahal ten Diyos. ⁴³ Pinaangayák háddi nen Ama ku,

peru awaná k moy tanggapán. Peru ni tehud a iba a angay háddi a ayun la ten sadili na, ay siya en tanggapán moy. ⁴⁴ Sakay en gustu moy la ay papuri nen balang essa, awan moy ginustu en papuri a gubwat ten eessa a Diyos. Konya kam a makapaniwala dikoku?

⁴⁵ Dyan moy isipán a sikán i mángkasuwid dikomoy ten Ama, ti Moises a inasaan moy i mángkasuwid dikomoy. ⁴⁶ Ni talaga maniwala kam kánni Moises, ay maniwala kam bi dikoku, gapu en insulat na ay tungkul dikoku. ⁴⁷ Nadid gapu awan kam maniwala ten insulat ni Moises, ay awan moy bi mapaniwalaan en kagiyán ku?”

6

En Págpakan ten Limmang Libu

(Mt. 14:13-21; Mc. 6:30-44; Lu. 9:10-17)

¹ Káttapos ni iyud ay ummarabes ti Jesus ten dibelyu nen Minalnu ti Galilea, a ngángngaranan di labi a Minalnu ti Tiberias. ² Inunud siya nen makpal a tolay, gapu netan di en págpapiyya na ten tehud hidi a saket. ³ Summangkay ti Jesus ten bukid kaguman na en disepulus na hidi sakay nággetnud hidi haud. ⁴ Adeni dán tenhud en Piyesta nen Aldew nen Págtalib nen Judio hidi. ⁵ Pákkatan-aw ni Jesus ten mamagdemáttan a makpal a tolay, ay tinanung na ti Felipe, “Hádyá kitam a makabali ti tinapay a kanán ni tolayen hidi?” ⁶ (Kinagi na la iyud tánni purbaan na ti Felipe, tukoy dán ni Jesus i gamitán naid.) ⁷ Tummábbig ti Felipe, “Ti kakpal diyen, ay maski ni walu a bulan a suweldu ni essa a tolay ay awan makakayaw

dikodi maski ni tágsabadit la hidi.” ⁸ Kinagi ni Andres a essa ten disepulus na hidi a kapatkaka ni Simon Pedro, ⁹ “Tehud háddi a anak a lállaki a tehud a balon a limma a tinapay sakay duwwa a ikan, peru awan iyád makakayaw ti kakpal diyen.” ¹⁰ Kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, “Pággetnudán moy hidi.” Nággetnud ngani en tolay hidi ten malawak a kalamonan. En bilang nen kalállakiyan ay umabut ti limmang libu. ¹¹ Inalap ni Jesus en tinapay, sakay nagpasalamat ten Diyos. Káttapos ay impetagtag na ten tolay hidi, kona bi hud en ginamet na ten ikan. Nakakan hidi a atanan sakay nabássug. ¹² Dikona makakan dán en tolay hidi ay kinagi ni Jesus ten disepulus na hidi, “Puronán moy atanan subra tánni awan masayang.” ¹³ Dikona mapuron di en subra, ay nakapuron hidi ti sapulu ay ti duwwa a lákba.

¹⁴ Pákketa nen tolay hidi ten ginamet ni Jesus ay kinagi di, “Talaga ngani a siya en Propeta a umangay ti munduwiday!” ¹⁵ Peru nahalata ni Jesus a umadeni en tolay hidi sakay pilitán di siya a gamitán a hari, kaya lummakad siya a mágge-essa sakay summangkay ten bukid.

Naglakad ti Jesus ten Dibabew nen Dinom
(Mt. 14:22-33; Mc. 6:45-52)

¹⁶ Dikona pággapon dán ay ummangay en disepulus hidi ten gilid nen minalnu. ¹⁷ Summakay hidi ten abeng a paarabes ti Capernaum. Gibi dán ay awan palla ummunud ti Jesus dikodi. ¹⁸ Bigla a dummádekál en tagmák gapu ten mabegsák a parás. ¹⁹ Dikona makabusay hidi ti manga limma hanggan ánnám a kilometru, ay netan di ti Jesus

a maglakad ten dibabew nen dinom a patamu ten abeng, sakay mineántingan hidi. ²⁰ Peru kinagi na dikodi, “Dyan kam manteng. Sikán iyád!” ²¹ Nasaya hidi a nangpasakay kánni Jesus, sakay pagdaka hidi a nakademát ten angayan di.

Inaryok nen Tolay hidi ti Jesus

²² Ten kailawan na ay netan nen tolai hidi a ked haud a ked palla en essa a abeng. Tukoy di a ti Jesus ay awan kaguman nen disepulus na hidi, gapu hidi la en lummakad a nágsakay ten abeng. ²³ Dummemát bi en agum a abeng a gubwat ti Tiberias sakay nagdung haud ten tapat nen kummanan di ten tinapay a impasalamat nen Panginoon. ²⁴ Dikona ketan nen tolai hidi a awan dán haud ti Jesus maski en disepulus na hidi, ay summakay hidi ten abeng hidi a patamu ti Capernaum tánni aryokán di ti Jesus.

Ti Jesus en Pagkain a Makapangatád ti Biyag

²⁵ Dikona ketan di ti Jesus ten dibelyu nen minalnu ay tinanung di, “Nengkan ka pa háddi Maistu?” ²⁶ Kinagi ni Jesus, “I tatarudanid ay kaya aryokánnák moy ay bakán a gapu ten netan moy hidi a himala nan gapu nakakan kam ti tinapay sakay nabásug. ²⁷ Dyan kam magaryok ti pagkain a masida la nan en pagkain a awan masida sakay makapangatád ti biyag a awan ti katapusan. Iyán en iyatád dikomoy nen Anak nen Tolay, gapu siya en inatáddan nen Diyos Ama ti konahud a kapangyariyan.” ²⁸ Kaya kinagi di kánni Jesus, “Ánya i dapat miyid a gamitán tánni masunud mi en kaluuban nen Diyos?” ²⁹ Kinagi

ni Jesus, “Iddi en gustu nen Diyos a gamitán moy, sumampalataya kam ten inutusan na.” ³⁰ Kinagi di kánni Jesus, “Ánya i mepeta muwid dikomi a himala tánni sumampalataya kami? Ánya i gamitán muwid?” ³¹ En ninunu mi hidi ay kinuman ti mana ten kaparangan. Kona ten nesulat ten kasulatan, ‘Inátdenan hidi ni Moises ti tinapay a gubwat dilanget.’ ” ³² Kinagi ni Jesus dikodi, “Kagiyán ku dikomoy en tatarudan, bakán a ti Moises en nangatád ti pagkain a gubwat dilanget. En Ama ku en nangatád dikomoy ti tinapay a gubwat dilanget. ³³ Gapu en pagkain a gubwat ten Diyos ay en dummibábbi a gubwat dilanget sakay mangatád ti biyag ti munduwiday.” ³⁴ Tummábbig hidi, “Panginoon, ni kona haud ay átdenan mu kami a pirmi ti iyán a pagkain.” ³⁵ Kinagi ni Jesus dikodi, “Sikán en tinapay a makapangatád ti biyag. En umadeni dikoku ay awan dán magaláp maski nikan sakay en sumampalataya dikoku ay awan dán mauwaw maski nikan.

³⁶ Peru kagiyán ku dikomoy, a minetaák moy dán peru awan kam padi sumampalataya dikoku. ³⁷ Umadeni en atanan a iyatád nen Ama ku dikoku, sakay awan ku palakadán maski nikan en deya-man a umadeni dikoku. ³⁸ Dummibábbiyák a gubwat dilanget, bakán a para gamitán ku en kagustuwan ku, nan en kagustuwan nen nangutus dikoku. ³⁹ Iddi en kagustuwan na: awan ku dapat a pabayan a mepahamak maski essa ten inyatád na hidi dikoku, nan biyagán ku siya a ruway ten katapusan a aldew. ⁴⁰ Gapu iddi en kagustuwan nen Ama ku: en atanan nen tumenggi sakay

sumampalataya ten Anak ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan. Sakay biyagán ku hidi a ruway ten katapusan a aldew.

⁴¹ Pákkasanig nen Judio hidi, ay namágganasasan hidi gapu ten kinagi na a, “Sikán en tinapay a dummibábbi a gubwat dilanget.” ⁴² Kinagi di, “Awan beman siya ay ti Jesus a anak ni Jose? Tukoy tam en dáddikál na hidi, konya na a makagi a gubwat siya dilanget?” ⁴³ Kinagi ni Jesus dikodi, “Bakin mamágganasasan kam?” ⁴⁴ Awan ti makaadeni dikoku ni awan siya inyadeni nen Ama a nangutus dikoku. Sakay en umadeni dikoku ay biyagán ku a ruway ten katapusan a aldew. ⁴⁵ Nesulat ten libru nen propeta hidi a, ‘Sakay tolduwan hidi a atanan nen Diyos.’ Balang mágsanig ten Ama ku sakay natolduwan ay umadeni dikoku. ⁴⁶ Bakán a gustu naid a kagiyán ay tehud dán a naketa ten Ama; en naggubwat la ten Diyos en naketa ten Ama.

⁴⁷ Tandaan moy kagiyán kuwidi dikomoy: en sumampalataya dikoku ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan. ⁴⁸ Sikán en tinapay a makapangatád ti biyag. ⁴⁹ Kinuman en ninunu moy hidi ti manna ten kaparangan, sakay nágkatay labi hidi. ⁵⁰ Peru ni deyaman en kuman ten tinapay a dummibábbi a gubwat dilanget ay awan dán matay. ⁵¹ Sikán en tinapay a makapangatád ti biyag a dummibábbi a gubwat dilanget. Mabiyag a awan ti katapusan en deyaman a kuman ti iyád. Sakay en iyatád ku a tinapay ay en bággi ku tánni mabiyag en atanan a tolay.”

⁵² Pákkasanig nen Judio hidi ay namagtalutalu

hidi. “Konya kan a meatád ni tolayid a iyán i bággi na en para kanán tam?” ⁵³ Kaya kinagi ni Jesus dikodi, “Kagiyán ku dikomoy tatarudanid, mentras a awan moy kanán en bággi nen Anak nen Tolay sakay inumán en digi na ay awan kam magkahud ti biyag. ⁵⁴ Peru en kuman ten bággi ku sakay uminom ten digi ku ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan, sakay ruway ku siya a biyagán ten katapusan a aldew. ⁵⁵ Gapu en bággi ku ay siya en tatarudan a pagkain, sakay en digi ku ay siya en tatarudan a dinom. ⁵⁶ Kaya ni deyaman en mangkan ten bággi ku sakay uminom ten digi ku ay manatili dikoku sakay manatiliyák bi dikona. ⁵⁷ En biyag a Ama en nangutus dikoku, sakay mabiyagák gapu dikona. Kona labi hud, en deyaman a mangkan dikoku ay mabiyag a gapu dikoku. ⁵⁸ Iyád en tinapay a dummibábbi a gubwat dilanget. Awan iyád kaparehu nen kinan nen ninunu moy hidi ten kaparangan; nágkatay labi hidi maski ni kinuman hidi ti iyud. En kuman ti iyád a tinapay ay mabiyag a awan ti katapusan.”

⁵⁹ Iyád en kinagi ni Jesus ten sinagoga dikona a nagtoldu siya ti Capernaum.

En Upos hidi Tungkul ten Biyag a Awan ti Kata-pusan

⁶⁰ Dikona nasanig nen disepulus na hidi en págtoldu na ay kinagi nen kakpalan dikodi, “Madággi iyád a págtoldu na, deya makaintendiyid haán?” ⁶¹ Tukoy ni Jesus a mamágganasasan en disepulus na hidi tungkul ten intoldu na kaya kinagi na dikodi, “Gapu beman ti iyád ay lakadanák moy dán? ⁶² Iyud pa beman wád ni

ketan moy dán en Anak nen Tolay a dumisunu a tamu ten dati na a páppágyanan? ⁶³ En Ispiritu en mangatád ti biyag; awan iyád magamet nen tolay. En upos hidi a kinagi ku dikomoy ay ispiritu a mangatád ti biyag. ⁶⁴ Peru tehud a sangan dikomoy a awan maniwala dikoku.” (Nakagi iyád ni Jesus gapu sapul pa ten sapul ay tukoy na dán en awan hidi maniwala dikona, sakay en mángtokyon dikona.) ⁶⁵ Sakay kinagi na pa, “Iyád en dahilan kaya ku a kinagi dikomoy a awan ti makaadeni dikoku ni awan gustuwán nen Ama.”

⁶⁶ Sapul haud ay makpal dán en ummadág ten disepulus na hidi sakay awan dán hidi nákkuyug dikona a ruway. ⁶⁷ Kaya kinagi ni Jesus ten sapulu ay ti duwwa, “Ánya, lakadanák moy beman bi?” ⁶⁸ Kinagi ni Simon Pedro, “Panginoon, háya pa beman angayan miyid? Ked dán dikomu en upos hidi a makapangatád ti biyag a awan ti katapusan. ⁶⁹ Maniwala kami, sakay siguradu kami a siko en Banal a gubwat ten Diyos.” ⁷⁰ Tummábbig ti Jesus, “Awan beman pinili takam a sapulu ay ti duwwa? Peru en essa dikomoy ay diyablo!” ⁷¹ En kinagi ni Jesus ay tungkul kánni Judas a anak ni Simon Iscariote. Ti Judas ay essa ten sapulu ay ti duwwa sakay siya en mángtokyon kánni Jesus.

7

Awan Summampalataya en Kákkapatkaka ni Jesus

¹ Káttapos iyud ay linebut ni Jesus ti Galilea. Awan siya ummangay ti Judea, gapu gustu siya a bunuwán nen pinunu hidi nen Judio hidi haud.

² Adeni dán en Piyesta nen Tolda hidi, a essa a ten piyesta nen Judio hidi. ³ Kaya kinagi nen kákkapatkaka na hidi dikona, “Bakin awan ka pa maglakad sakay angay ti Judea, tánni ketan nen disepulus mu hidi en gággamitán mu. ⁴ Awan ti tolai a mángtagu ten gamet na ni gustu na a metanyag. Ta gággamitán mu labi hidi iyán a bagay, ay ipeta mu dán ti munduwiday.” ⁵ (Maski en kákkapatkaka hidi ni Jesus ay awan summam-palataya dikona.) ⁶ Kinagi ni Jesus dikodi, “Awan ku palla odas, sikam ay maari maski ni ánya odas. ⁷ Awan maiyamut en tolai hidi dikomoy. Peru síkán ay maiyamut hidi gapu patunayan ku a madukás en gamet di hidi. ⁸ Sikam umangay ten piyesta. Awanák umangay haud gapu awan palla tama a odas para dikoku.” ⁹ Pákkakagi na ti iyud ay nawarak dán siya ti Galilea.

Ummangay ti Jesus ten Piyesta

¹⁰ Ten kállakad nen kákkapatkaka na hidi a tamu ten Piyesta ay ummangay labi haud ti Jesus, peru patagu la. ¹¹ Inaryok siya haud nen Judio hidi, kinagi di, “Hádyá dán wád siya?” ¹² Mamágganasasan en kakpala. Kagi nen agum ay, “Mabaít iyán a tolai,” kagi bi nen agum ay, “Awan! Itawtaw na la en tolai hidi!” ¹³ Peru awan di pasanig a magupos tungkul dikona ta manteng hidi ten pinunu hidi nen Judio hidi.

¹⁴ Ten kalahatiyan nen Piyesta ay ummangay ti Jesus ten Templo sakay tulos a nagtoldu. ¹⁵ Nagtaka en pinunu hidi nen Judio hidi sakay kinagi di, “Hádyá wád a nangalap ti karunungan i tolaiyd a iyán, awan bi siya nagiskuwela?” ¹⁶ Kaya

kinagi ni Jesus dikodi, “Bakán ku a kao en itoldu ku, nan kao nen nangutus dikoku. ¹⁷ Kaya ni deyaman en masor a mangtupad ten kaluuban nen Diyos, ay matukuyan na ni en itoldu ku ay gubwat ten Diyos oni gubwat la dikoku. ¹⁸ En magtoldu ten gubwat la ten sadili na ay maghangad ti sadili a karangalan. Peru en tolay a maghangad a maparangalan en nangutus dikona ay tolay a matapat sakay awan magbulibuli. ¹⁹ Awan beman neatád dán dikomoy ni Moises en Kautusan? Peru maski ni essa dikomoy ay awan ti nangsunud, sakay gustuwák moy pa a bunuwán” ²⁰ Kinagi nen tolay hidi, “Talaga a tehud ka a dimonyo!” “Deya beman masorid a mangbunu dikomu?” ²¹ Kinagi ni Jesus dikodi, “Essa palla a bagay en ginamet ku ay magtaka kamon. ²² Inyatád dikomoy ni Moises en utus tungkul ten págturi (maski ni awan iyád naggubwat kánni Moises nan ten ninunu moy hidi). Sakay maski ni Aldew nen Káimang ay turiyán moy en kalállakiyan moy hidi. ²³ Ni turiyán moy en essa a lállaki ten Aldew nen Káimang, tánni masunud moy la en utus ni Moises, bakin a maiyambut kam dikoku gapu ten págpapiyya ku ten Aldew nen Káimang? ²⁴ Maghatul kam ti tama, bakán a ten pamamag-itan la nen ketan moy.”

Tinanung nen Tolay hidi ni ti Jesus en Cristo

²⁵ Kinagi nen agum a tolay a taga Jerusalem, “Awan beman iyán en tolay a gustu di a bunuwán? ²⁶ Ked bela siya a hayagan a mangaral, awan bela hidi ti makagi dikona! Bakay bi ni natukuyan nen pinunu hidi a siya dán en Cristo?” ²⁷ Peru, kagi nen agum, “Peru káddemát nen Cristo ay awan

ti makatukoy ni hádyá naggubwatan naid, peru tukoy tam a atanan ni hádyá gubwat ni tolayid a iyán!”

²⁸ Mentras a magtoldu ti Jesus ten Templo ay kinagi na, “Matenggiyák moy beman a talaga? Tukoy moy beman ni hádyá i naggubwatan kuwid? Awanák ummangay háddi a para ten sadili ku la a kagustuwan. Karapat-dapat a pagtiwalaan en nangutus dikoku awan moy siya matenggi. ²⁹ Peru sikán ay tukoy ku siya, gapu gubwaták dikona sakay siya en nangutus dikoku háddi.”

³⁰ Laan dán siya a dikáppán nen sangan a ked haud, peru awan ti nangahas gapu awan na palla odas. ³¹ Kaya makpal a tolay en naniwala dikona. Kinagi di, “Ánya wád kángay háddi nen Cristo makagamet wád siya ti mas higit ti ginággamet ni tolayid a iyán?”

Nangutus en Pariseo hidi ti Mangdikáp kánni Jesus

³² Nasanig nen Pariseo hidi en pamággurunan nen tolay hidi tungkul kánni Jesus, kaya nangutus hidi sakay en pinunu hidi nen padi hidi ten sangan a guwardiya ten Templo tánni dikáppán di ti Jesus. ³³ Kaya kinagi ni Jesus, “Badit dálla a panahun pákpággagam kuwid dikomoy ay magsoliyák dán ten nangutus dikoku. ³⁴ Aryokánnák moy, peru awanák moy metan, gapu awan kam makaangay ten angayan ku.”

³⁵ Namágguron en Judio hidi, “Hádyá wád bi angayan ni tolayid a iyán a awan tamon keketan? Angay wád siya ten Judio hidi a neangay

ten banuwan a sakup nen Griego hidi tánni mag-toldu dikodi?” ³⁶ Ánya wád i gustuwid a kagiyán nen kinagi na a, ‘Aryokánnák moy peru awanák moy keketan,’ sakay ‘Awan kam makaangay ten angayan ku?’ ”

En Bukal a Makapangatád ti Biyag

³⁷ Ten katapusan a pinakamahalaga a aldew nen piyesta ay tummaknág ti Jesus sakay kinagi na ti mabegsák, “Ni deyaman en mauwaw ay umadeni dikoku.” ³⁸ sakay ni deyaman en maniwala dikoku ay uminom. Gapu kinagi nen kasulatan, ‘Magbulos en dinom a makapangatád ti biyag ten pusu nen balang maniwala dikoku.’ ”

³⁹ En gustu a kagiyán ni Jesus ay en Ispiritu a tanggapán nen sumampalataya hidi dikona. Gapu ti panahunid a iyud ay awan palla nepagkaluub en Ispiritu, gapu awan palla nabiyag a ruway ti Jesus sakay naluwalhati.

En Pánniwala nen Tolay hidi Tungkul kánni Jesus

⁴⁰ Pákkasanig nen tolai hidi dikona ay kinagi di, “Talaga a siya dán en propeta a áorayán tam.” ⁴¹ Tehud bi a iba a nagkagi a, “Siya dán en Cristo.” Peru en tábbig nen agum ay, “Maari beman a maggubwat ti Galilea en Cristo?” ⁴² Awan beman kinagi nen kasulatan a en paggubwatan nen Cristo ay en lahi ni David, sakay meenak ti Bethlehem a banuwan ni David?” ⁴³ Kaya awan magkaparehu en isip nen tolai hidi tungkul dikona. ⁴⁴ En agum ay gustu di siya a dikáppán, peru awan ti nangahas a mangdikáp dikona.

En Awan Pánniwala nen Pinunu hidi

⁴⁵ Dikona a magsoli en guwardiya hidi nen Templo, ay tinanung hidi nen pinunu hidi nen padi hidi sakay nen Pariseo hidi, “Bakin awan moy siya inyangay háddi? ⁴⁶ Kinagi nen nagbantay hidi, “Awan kami palla ti nasanig a kona ten pággupos na.” ⁴⁷ “Pati beman sikam ay nákkaloku na bi?” kagi nen Pariseo hidi. ⁴⁸ Tehud beman a pinunu oni Pariseo a maniwala dikona? ⁴⁹ “Awan! En tolay la hidi a awan ti pangmalayan tungkul ten Kautusan, kaya sinumpa hidi!”

⁵⁰ Ked bi haud ti Nicodemo, en ummangay nákpágguron kánni Jesus ten gibi. Kinagi na dikodi, ⁵¹ “Awan beman labag ten Kautusan a hatulan en essa a tolay ni awan palla sinanig sakay pina-gadalan ni ánya en ginamet na?” ⁵² Tummábbig hidi, “Bakin taga-Galilea ka dán beman bi? Pa-gadalan mu en Kasulatan, ketan mu iyán a awan ti propeta a maggubwat ti Galilea.” ⁵³ Káttapos iyud ay ummuli dán en balang essa.

8

En Bábbi a Nangalunya

¹ Nadid, ti Jesus ay ummangay ten Bukid nen Olibo hidi. ² Ten dimadimang ay nagsoli siya ten Templo. Ummadeni dikona en tolay hidi sakay nákpágggetnud siya a nagtoldu dikodi. ³ Dummemát en tagapagtoldu hidi nen Kautusan sakay en Pariseo hidi, tawid di en a essa bábbi a nadikáp di ti pángngalunya. Pinágtaknág di siya ten atubengán nen kakpalan, ⁴ sakay kinagi di kánni Jesus, “Maistu, naaktu mi i bábbiyid a iddi a nangalunya. ⁵ Ayun ten Kautusan ni Moises, ay

dapat a batuwán a hanggan matay en kona hidi haán a tolay. Ánya makagi muwid?” ⁶ Kinagi di la iyud dikona para pangsubukan di, tánni tehud hidi a mebintang a kontra dikona.

Peru dummukug la ti Jesus sakay nagsulat siya ten luta ten pamamag-itan nen toldu na.

⁷ Awan di siya imangan a táttanungán, kaya tinu-maknág siya sakay kinagi na, “Sigi, ni deya dikomoy en awan ti kasalanan ay siya en mágdipalangu a mangbatu dikona.” ⁸ Sakay ruway siya a um-metnud sakay nagsulat siya ten luta. ⁹ Pákkasanig di ti iyud ay balang essa ay lummakad, sapul ten katandaan. Linakadan di en bábbi a mágtaknág ten atubengán ni Jesus. ¹⁰ Tummaknág ti Jesus sakay tinanung na en bábbi, “Hádyá dán en mangparusa hidi dikomu?” ¹¹ “Awan dán ben, Panginoon,” tábbig nen bábbi.

Kinagi ni Jesus: “Maski sikán ay awan taka bi parusaan, umuli ka dán sakay dyan ka dán magkasala.”

Ti Jesus en Demlag ni Munduwiday

¹² Nadid, ruway a nagtoldu ti Jesus ten Pariseo hidi. Kinagi na, “Sikán en demlag ni munduwiday. En sumunud dikoku ay magkahud ti demlag ten biyag na sakay awan dán maglakad ten diklám.”

¹³ Kinagi nen Pariseo hidi, “Siko labiyen a mismu i mangpatunayid ti sadili muwen; awan ti kuwenta i konaid haán a págpatunay.” ¹⁴ Tummábbig ti Jesus, “Maski sikán la mangpatunayid ti sadili kuwidi ay tatarudan i kákkagiyán kuwidi, gapu tukoy ku ni hádyáák a naggubwat sakay ni hádyá angayan kuwid. Peru sikam ay awan moy tukoy ni

hádyá naggubwatan kuwid sakay angayan kuwid. ¹⁵ Maghatul kam ayun ten pangileng nen tolay, peru sikán ay awanák maghatul maski kándeya. ¹⁶ Sakay ni maghatulák man ay tama en pághatul ku. Gapu bakán la a sikán en maghatul nan kaguman ku en Ama a nangutus dikoku. ¹⁷ Nakasulat ten Kautusan moy, a dapat a paniwalaan en págpatunay nen duwwa a tistigu. ¹⁸ Mapatunayan ku a mismu i sadili kuwidi, sakay magpatunay bi en Ama a nangutus dikoku.” ¹⁹ Tinanung di siya, “Hádyá la ama muwid?”

Tummábbig ti Jesus, “Awanák moy matenggi, sakay awan moy bi matenggi en Ama ku. Ni matenggiyák moy ay matenggi moy bi en Ama ku.”

²⁰ Kinagi iyád ni Jesus ten Templo ten danág nen págdáttonan ti alay. Peru awan ti nangahas a mangdikáp dikona, gapu awan na palla odas.

Awan Kam Makaangay ten Angayan Ku

²¹ Ruway a kinagi ni Jesus dikodi, “Adeniyák dán a lumakad sakay aryokánnák moy; peru awan kam makaangay ten angayan ku. Mágkatay kam a awan palla mapatawad en kasalanan moy hidi.”

²² Namágguron en Judio hidi, “Magpakamatay bewád bakín a kinagi na a, ‘Awan kam makaangay ten angayan ku?’” ²³ Kinagi ni Jesus dikodi, “Sikam ay taga-dibábbi, sikán ay taga-disunu. Sikam ay taga-munduwiday peru sikán ay bakán a taga-mundu. ²⁴ Kaya tatarudan en kinagi ku dikomoy a mágkatay kam a awan palla napatawad en kasalanan moy hidi. Ni awan kam maniwala a, ‘Sikán ay Sikán dán,’ ay mágkatay kam a awan palla napatawad en kasalanan moy hidi.” ²⁵ “Deya ka

beman a talaga?” kagi di. Tummábbig ti Jesus, nalay ku dán a kinagi dikomoy ni deyaák.

Sikán en kinagi ku dán dikomoy a sapul pa ten dipalongu. ²⁶ Makpalák palla a makagi sakay mehatul kontra dikomoy. Peru tatarudan en kinagi nen nangutus dikoku, sakay en nasanig ku dikona ay ipahayag ku ti munduwiday.”

²⁷ Awan di naintendiyan a en Ama i gustu naid a kagiyán. ²⁸ Kaya kinagi ni Jesus, “Kapag ni nelangkaw moy dán a Anak nen Tolay, ay matukuyan moy a, ‘Sikán ay sikán dán ngani.’ Awanák ti gamitán a gubwat la ten sadili ku a kapangyariyan, nan en pekagi la nen Ama en kagiyán ku. ²⁹ Sakay kaguman ku en nangutus dikoku, awanák na páppabayan, gapu pirmi ku a gággamitán en makasaya dikona.” ³⁰ Kakpalan ten nakasanig hidi ten kinagi ni Jesus ay summam-palataya dikona.

En Katutuhanan en Mangpalaya Dikomoy

³¹ Kinagi ni Jesus ten Judio hidi a maniwala dikona, “Ni tulos-tulos kam a sumunud ten toldu ku, ay sikam en tatarudan a disepulus ku; ³² matukuyan moy en katutuhanan, sakay en katutuhanan en mangpalaya dikomoy.”

³³ Tummábbig hidi dikona, “Gubwat kami ten lahi ni Abraham sakay maski nikan ay awan kami naalipin nen deyaman? Konya mu a makagi a palayaán kami?” ³⁴ Tummábbig ti Jesus, “Kagiyán ku dikomoy; a en mabiyag ti kasalanan ay alipin ni kasalanan. ³⁵ En alipin ay awan kabilang ten pamilya a habang panahun, peru en anak ay kabilang a awan ti katapusan. ³⁶ Mara ni pinalaya

kamon nen Anak, ay talaga ngani a malaya kamon. ³⁷ Tukoy ku a lahi kam ni Abraham, peru gustuwák moy a bunuwán gapu awan moy matanggap en itoldu ku dikomoy. ³⁸ En kákkagiyán ku dikomoy ay en neta ku ten Ama ku; peru sikam en gággamitán moy ay en nasanig moy ten ama moy.”

En Diyablo en Ama Moy

³⁹ “Ti Abraham i Ama miyid,” kagi nen Judio hidi.

Kinagi ni Jesus dikodi, “Ni talaga a lahi kam ni Abraham, ay di arigán moy nakuwan en ginamet na. ⁴⁰ Kinagi ku la en katutuhanan a nasanig ku ten Diyos peru gustuwák moy dán a bunuwán. Bakán a kona haán en ginamet ni Abraham. ⁴¹ En gággamitán moy ay kona ten ginamet nen ama moy.”

Tummábbig hidi, “Bakán kami a mungaw. Essa la Ama miyid, en Diyos.” ⁴² Kinagi ni Jesus dikodi, “Ni talaga a en Diyos Ama moyid, mahalánák moy nakuwan gapu naggubwaták ten Diyos. Awanák ummangay háddi ten sadili ku la a kagustuwan, nan inutusanák na. ⁴³ Bakin awan moy maintendiyan i kákkagiyán kuwidi? Gapu awan moy gustu a tanggapán en itáttoldu ku. ⁴⁴ En diyablo i ama moyid! Sakay en kagustuwan na i gustu moyid a gamitán. Sapul pa ten sapul ay mágbabonu dán siya. Awan ti ketan dikona a katutuhanan, gapu sasala na katutuhanan. Ugali na a talaga a mágbulibuliyán gapu mabuli siya sakay ama siya ni kakabuliyán. ⁴⁵ Awan moy gustu a maniwala dikoku gapu katutuhanan en

kákkagiyán ku dikomoy. ⁴⁶ Deya dikomoy i maka-pagkagiyid a tehudák a kasalanan? Nadid, ni katutuhanan en kinákkagi ku, ay bakin awanák moy paniwalaan. ⁴⁷ En tolay a maka-diyos ay mágsanig ten upos nen Diyos. Peru sikam ay awan moy gustu a mágsanig dikoku gapu awan kam maka-diyos.”

Ti Jesus sakay ti Abraham

⁴⁸ Ten pákkasanig nen Judio hidi, ay kinagi di, “Awan beman tama la en kinagi mi a siko ay Samaritano sakay sinaniban ni dimonyo?”

⁴⁹ Kinagi ni Jesus, “Awanák sinaniban ni dimonyo. Pinarangalan ku en Ama ku, peru linapastanganák moy. ⁵⁰ Awanák maghangad a parangalanák, peru tehud a essa a magsikap a maparangalanák, sakay siya en makapanghatul. ⁵¹ Tandaan moy kagiyán kuwidi: en sumunud ten toldu ku ay awan dán matay maski nikan.”

⁵² Kinagi nen Judio hidi, “Nadid mi a matiyak a talaga sinaniban ka ni dimonyo. Natay ngani dán ti Abraham sakay ten propeta hidi, kagiyán mu pa a awan ti matay ten deyaman a sumunud ten toldu mu. ⁵³ Kinagi di, “Mas mataas ka pa beman nan en ama mi a ti Abraham? Natay siya kumona bi ten propeta hidi. Ánya akala muwid ti sadili muwen?” ⁵⁴ Kinagi ni Jesus dikodi, “Ni sikán la en mangparangal ti sadili kuwidi ay awan ti kuwenta. En Ama ku en mangparangal dikoku sakay kákkagiyán moy a siya i Diyos moyid. ⁵⁵ Awan moy siya matenggi, peru matenggi ku siya. Ni kagiyán ku a awan ku siya matenggi ay magin mabuliyák a kona dikomoy. Peru

matenggi ku siya sakay sunudán ku en kákkagiyán na. ⁵⁶ Nasaya en ama moy a ti Abraham ten dikona maakala na a ketan na en aldew a demát ku, netan na ngani iyud sakay nasaya siya.” ⁵⁷ Gapu ti iyud ay kinagi nen Judio hidi dikona, “Samantala awan ka palla ti limmapulu a taon, konya mu a makagi a netan mu dán ti Abraham?” ⁵⁸ Kinagi ni Jesus dikodi, “Kagiyán ku dikomoy i tatarudanid: bagu pa neenak ti Abraham ay, ‘Sikán ay ked dán.’ ” ⁵⁹ Pákkasanig nen Judio hidi ti iyud, ay nangkopkop hidi ti batu tánni batuwán di siya, peru tummagu ti Jesus sakay lummuwas ten Templo.

9

Pinagpiyya ni Jesus en Burák

¹ Nadid, ten paglakad ni Jesus, ay netan na en essa a lállaki a neenak a burák. ² Kinagi nen disepulus na hidi, “Maistu, deya i tehudid a kasalanan ta mineenak a burák i lállakiyid a iyán, siya oni en dáddikál na?” ³ Kinagi ni Jesus dikodi, “Awan ti kasalanan i lállakiyid a iyán oni en dáddikál na hidi. Nan nangyari iyán tánni mepeta en kapangyariyan nen Diyos. ⁴ Kailangan a tupadán tam en ipagamet hidi nen nangutus dikoku mentras tehud palla a aldew. Ni dumemát dán en gibi ay awan dán ti makapanggamet. ⁵ Mentras kedák palla ti munduwiday, ay sikán en demlag ni munduwiday.” ⁶ Pákkakagi ni Jesus ti iyud, ay lummoktab siya ten luta sakay ginamet na a lusak, sakay impahid na iyud ten mata nen burák. ⁷ Sakay kinagi na ten burák, “Kammudán magudemos ten dinom a Siloe.” (En gustu na a kagiyán

ay inutusan.) Kona ngani haud en ginamet nen burák sakay ten kássoli na ay naketa dán siya.

⁸ Kinagi nen kadatigan na hidi sakay nen naketa hidi dikona, dikona a mágpalimus palla siya, “Awan beman iyán en lállaki a dati a mágpalimus?”
⁹ “Iyán dán ngani” kagi nen agum, “Awan! Karupa na la,” kagi dámman nen agum. Kaya nagupos en lállaki, “Sikán dán iyád.”
¹⁰ Kinagi di dikona, “Konya ka a naketa?”
¹¹ Tummábbig en lállaki, “En lállaki ben a dáddulawán di a Jesus ay naggamet ti lusak a nahaluwan ten loktab na sakay impahid na ti mata kuwidi. Sakay kinagi na dikoku a, ‘Umangay ka ti Siloe a magudemos.’ Kaya umangayák bi haud sakay nagudemos, hudák dán a naketa,”
¹² “Hádya dán siya?” kagi di dikona, “Awan ku tukoy.” Tábbig na dikodi.

Tinantu nen Pariseo hidi en Págpapiyya

¹³ Inyangay di ten Pariseo hidi en dati a burák.
¹⁴ Aldew iyud nen Káimang dikona gamitán ni Jesus en lusak sakay nanggamot na ten burák.
¹⁵ Tinanung a ruway nen Pariseo hidi ni konya siya a naketa. Kinagi na dikodi, “Pinahidan na ti lusak i mata kuwidi, sakay pinagudemusák na, sakay hudák dán a naketa.”
¹⁶ Kinagi nen agum a Pariseo, “Bakán a gubwat ten Diyos i tolayid a iyán, gapu awan na impangilin en Aldew nen Káimang.” Peru kinagi bi nen agum, “Konya a makagamet ti kona haán a himala i essaid a makasalanan?” Sakay awan hidi namagkaessa.

¹⁷ Kinagi di dámman ten lállaki a burák, “Siko, ánya palagay muwid dikona, gapu pinaketa na i mata muwen, ánya makagi muwid?”

“Essa siya a propeta.” Tábbig nen lállaki. ¹⁸ Awan maniwala en Judio hidi ni tatarudan a burák siya, kaya pinauwet di en dáddikál na hidi. ¹⁹ Sakay kinagi di ten dáddikál na hidi, “Tarud beman a anak moy siya? Tarud beman a neenak siya a burák? Bakin naketa dán siya?” ²⁰ Kinagi nen dáddikál na hidi, “Tukoy mi a anak mi siya, sakay neenak siya a burák. ²¹ Peru awan mi tukoy ni konya naketa naid, sakay awan mi bi tukoy ni deya nangpapiyyaid dikona. Siya dálla tanungán moyid, te idad dán bi siya sakay mekagi na dán en tungkul ten sadili na. ²² Kona la haád en kinagi nen dáddikál na hidi gapu ten ánteng di ten Judio hidi. Gapu napagkasunduhan nen Judio hidi a itiwalag di ten sinagoga en balang mángpahayag a ti Jesus en Cristo. ²³ Iyád en dahilan ni bakin kinagi nen dáddikál na hidi a, “Siya ay tehud dán a sapat idad; siya dálla i tanungán moyid.”

²⁴ Kaya pinadulaw dámman nen Judio hidi en burák sakay kinagi di dikona, “Ten ngaran nen Diyos ay magkagi ka ti tatarudan tukoy mi a makasalanan i toláyid a iyud.” ²⁵ Tumábbig siya, “Para dikoku makasalanan man siya oni awan. Basta tukoy kuwid ay datiyák a burák peru nadid ay maketaák dán.” ²⁶ “Ánya ginamet naid dikomu? Konya na a pinaketa i mata muwen?” Tanung di dikona. ²⁷ Tummábbig siya dikodi, “Nakagi ku dán ben dikomoy, peru awaná moy gustu a paniwalaan. Bakin gustu moy dámman a masanig a ruway? Gustu moy beman bi a magin disepulus na?”

²⁸ Pákkasanig nen Judio hidi, ay pinagsarantaan

di siya, “Siko disepulus naid. Peru sikami, ay disepulus ni Moises. ²⁹ “Tukoy mi a nákpágguron en Diyos kánni Moises. Peru i lállakiyid a iyán, ay awan mi tukoy ni hádyá naggubwatan naid.” ³⁰ Kinagi nen lállaki, “Iyud ngani makatakaid! Awan moy tukoy ni hádyá nagubwatan naid, peru pinagpiyya na mata kuwidi.” ³¹ Tukoy tam a awan sanigán nen Diyos en makasalanan. Peru sanigán na en tunay a sumamba hidi dikona sakay sumunud ten kaluuban na. ³² Sapul pa ten sapul awaná k palla nakasanig ti nakapagpapiyya ti neenak a dati dán a burák. ³³ Talaga a awan ti magamet i lállakiyid a iyud ni awan naggubwat ten Diyos!” ³⁴ Kinagi di dikona, “Neenak ka a makasalanan, gustu muwid a kagiyán ay siko pa i mangtolduwid dikomi?” Sakay sapul haud ay intiwalag di dán siya.

Ispirituwal a Kaburákan

³⁵ Nabareta ni Jesus a intiwalag nen Pariseo hidi en lállaki a pinagpiyya na. Kaya kinagi na ten lállaki dikona ketan na, “Sumampalataya ka beman ten Anak nen tolay?” ³⁶ Tummábbig en lállaki, “Deya beman siya Maistu? Kagiyán mu dikoku tánni maniwalaák dikona.” ³⁷ “Netan mu dán siya, siya i kauron muwidi nadid,” kagi ni Jesus. ³⁸ “Sumampalatayaák dikomu Panginoon!” kagi nen lállaki. Sakay sinamba na ti Jesus.

³⁹ Sakay kinagi pa ni Jesus, “Kayaák a ummangay ti munduwiday, ay tánni maghatul ten tolay. Tánni maketa en burák hidi sakay maburák en maketa hidi.” ⁴⁰ Nasanig iyud nen agum a Pariseo a adeni dikona kaya tinanung di siya, “Ánya beman gustu muwid a kagiyán burák kami?”

41 Kinagi ni Jesus, “Ni burák kam ay awan kam nakuwan ti kasalanan. Peru kinagi moy a awan kam burák, en kasalanan ay manatili dikomoy.”

10

En Talinhaga Tungkul ten Pastol

¹ Kinagi ni Jesus, “Tandaan moy iddi, en awan maglakad ten pintuwan nen kulungan nen tupa hidi, nan umunek siya ten awan páglakadan, ay mágtakaw sakay tulisan. ² Peru en maglakad ten pintuwan na, ay siya en tunay a pastol. ³ Pasáddáppán siya nen guwardiya, sakay sanigán nen tupa hidi en boses na. Dulawán na ten ngarangan di en balang essa ten tupa hidi, sakay iluwas na hidi ten kulungan. ⁴ Ni meluwas na dán hidi, ay dumipalongu siya sakay mahusay hidi a umunonud dikona, gapu matenggi di en boses na. ⁵ Awan hidi sumunud ti iba, nan guminan pa hidi a paadeyu, gapu awan di matenggi en boses nen iba.”

⁶ Kinagi ni Jesus iyád a talinhaga, peru awan di naintendiyan en gustu na a kagiyán.

Ti Jesus en Mabait a Pastol

⁷ Kaya ruway a kinagi ni Jesus, “Kagiyán ku dikomoy iddi: sikán en pintuwan a sássáddáppan nen tupa hidi. ⁸ En nágdipalongu dikoku ay mágtakaw sakay tulisan, peru awan hidi sinanig nen tupa hidi. ⁹ Sikán en tunay a pintuwan. En deya-man a sumáddáp ten pamamag-itan ku ay malig-tas. Somdáp siya sakay lumuwas sakay maketa ti kabiyagan na. ¹⁰ Dumemát en mágtakaw tánni magtakaw sakay mamunu sakay mangperhisyu.

Peru sikán, ummangayák háddi tánni magkahud ti biyag en tupa hidi, biyag a masagana sakay ganap.

¹¹ “Sikán en mabait a pastol. En mabait a pastol ay iyalay na en biyag na para ten tupa na hidi. ¹² Peru en áupaan ay guminan ni maketa ti sumunggab a matapang a hayup ti talon. Ginanan na hidi palibhasa awan siya pastol sakay awan na kao en tupa hidi. Kaya sunggaban hidi ni matapang a hayup ti talon sakay mariwak-riwak hidi. ¹³ Ginanan na la hidi palibhasa a naupaan la siya sakay awan ti malasakit ten tupa hidi. ¹⁴ “Sikán en mabait a pastol. Matenggi ku en sadili ku hidi a tupa sakay matenggiyák di bi. ¹⁵ Kona ten pákkatenggi ku ten Ama, iyatád ku en buu ku a biyag para ten tupa ku hidi. ¹⁶ Tehudák a iba pa a tupa a awan palla ti kulunganidi. Kailangan a mesáddáp ku bi hidi sakay sanigán di en boses ku. Ni magkakahud ay mapisan ti essa en tupa hidi sakay essa la en pastol.”

¹⁷ “Kaya tatarudan a mahalák nen Ama, gapu inyalay ku en biyag ku, tánni mabiyagák labi a ruway. ¹⁸ Awan ti makapangalap ti biyag kuwidi, nan kusa ku iyád a iyatád. Tehudák a kapangyariyan a iyatád iyád sakay alapán a ruway. Iyád en utus a tinanggap ku ten Ama ku.”

¹⁹ Gapu ti kinagiyid a hidi iyud ni Jesus ten Judio hidi ay awan hidi namagkaessa ti palagay. ²⁰ Kakpalan dikodi ay nagkagi a, “Sinaniban siya ni dimonyo sakay nagareng! Bakin mágsanig kam pa dikona?” ²¹ Kinagi bi nen agum a, “Awan makapagupos ti kona haud i sinanibanid ni dimonyo! Makagamot beman ti burák i dimonyowid?”

Intakwil nen Judio hidi ti Jesus

²² Sákdágnen tenhud sakay pasiyaan en Piyesta nen Páglaan ten Templo ti Jerusalem. ²³ Dikona ked ti Jesus ten Templo a máglakad-lakad ten balkon ni Solomon, ²⁴ ay pinalebutan siya nen Judio hidi sakay kinagi di dikona, “Bakin págdadudaán mu kami pa? Kagiyán mu dikomi ni talaga siko dán ti Cristo.” ²⁵ Kinagi ni Jesus dikodi, “Kinagi ku dán ben dikomoy, peru awan kam maniwala. En gággamítan ku hidi ten pamamag-itan nen ngaran nen Ama ku en magpatunay tungkul dikoku. ²⁶ Peru awan kam maniwala, gapu awan kam kabilang ten tupa ku hidi. ²⁷ Mágsanig dikoku en tupa ku hidi, tukoy ku hidi sakay sumunud hidi dikoku. ²⁸ Atáddán ku hidi ti biyag a awan ti katapusan. Maski nikan ay awan hidi mepahamak sakay awan hidi maagew nen deyaman dikoku. ²⁹ En Ama ku a náng-atád dikodi dikoku ay dakila ten atanan sakay awan ti makapangagew dikodi ten Ama ku. ³⁰ Sikán ay ten Ama ku ay eessa la.”

³¹ Pákkasanig nen Judio hidi ti iyud ay, nangkopkop hidi a ruway ti batu tánni batuwán di siya. ³² Kinagi ni Jesus dikodi, “Makpalák a impeta dikomoy a mágkaganda a gamet a gubwat ten Ama ku. Hádyá ti hidi iyud pangbatuwan moyid dikoku?” ³³ Tummábbig en pinunu hidi nen Judio hidi, “Bakán a gapu ten mágkaganda a gamet kaya batuwán mi ka nan gapu ten páglapastangan mu ten Diyos! Gapu kinagi mu a Diyos ka peru tolay ka la.” ³⁴ Kinagi ni Jesus dikodi, “Awan beman nakasulat ten Kautusan moy a, ‘Kinagi ku a diyos kam?’ ³⁵ Diyos hidi en nangdulaw

nen Kautusan ten nángtiwalaan hidi ten upos nen Diyos, sakay awan maari a tanggiyan en kinagi nen kasulatan. ³⁶ Sikán ay pinili sakay inutusan nen Ama. Konya moy a makagi a linapastangan ku en Diyos gapu kinagi ku a Anakák nen Diyos? ³⁷ Ni awan ku gamitán en pagamet hidi dikoku nen Ama ku, ay dyan kam maniwala dikoku. ³⁸ Peru ni gamitán ku hidi iyud, ay dapat a paniwalaan moy en ginággamet ku, maski ni awanák moy paniwalaan. Ni magkakahud ay masiguradu moy a ked dikoku en Ama sakay kedák bi dikona.”

³⁹ Laan di dámman siya a dikáppán, peru nakalisi siya.

⁴⁰ Nagsolei dámman ti Jesus ten dibelyu ni Jordan, adeni ten nagbinyagan ni Juan. Mentras a ked haud siya ay, ⁴¹ makpal a ummangay dikona. Kinagi nen tolay hidi, “Ti Juan ay awan ti ginamet a himala, peru tatarudan en atanan a kinákkagi na tungkul ti tolayid a iyád.” ⁴² Kaya makpal en summampalataya kánni Jesus haud.

11

En Kákkatay ni Lazaro

¹ Nadid, tehud a lállaki a nagkasakit ti Betania a en ngaran na ay ti Lazaro a kapatkaka de Maria ay ti Marta. ² Ti Maria en nangbulak ten básset nen Panginoon ti págpasárrub sakay pinahidan na ten buuk na. Gapu tehud a saket ti Lazaro, ³ kaya impekagi nen matkaka kánni Jesus a, “Panginoon, en mahal mu a amigu ay tehud a saket.” ⁴ Peru dikona masanig iyud ni Jesus, ay kinagi na, “Awan siya matay ten saket na. Nangyari iyud tánni

maparangalan en Diyos sakay ten pamamag-itan ni iyád ay maparangalan en Anak nen Diyos.”

⁵ Mahal ni Jesus en matátkaka a de Marta, Maria ay ti Lazaro. ⁶ Peru nagpalipas pa siya ti duwwa a aldew sapul dikona a mabareta na a tehud a saket ti Lazaro. ⁷ Kállipas nen duwwa a aldew, ay kinagi na ten disepulus na hidi, “Magsoli kitam ti Judea.” ⁸ Kinagi nen disepulus na hidi, “Maistu, awan beman págbabaditan ka dán a batuwán nen pinunu hidi nen Judio hidi? Bakin magsoli ka dámman haud?” ⁹ Kinagi ni Jesus, “Awan beman tehud a sapulu ay ti duwwa a odas ten maghapun? Awan mesángdul en maglakad ni aldew, gapu ketan na en demlag ni munduwiday. ¹⁰ Peru mesángdul en maglakad ti gibi, gapu awan dikona en demlag.”

¹¹ Káttapos ni iyud, ay kinagi na dikodi, “En amigu tam a ti Lazaro ay netidug, kaya kadtamon haud angen ku siya lukagán.” ¹² “Panginoon, ni konahud ay magpiyya la siya,” kagi nen disepulus na hidi. ¹³ En gustu a kagiyán ni Jesus ay patay dán ti Lazaro, peru en akala nen disepulus na hidi ay talaga a tidug la. ¹⁴ Kaya kinagi ni Jesus ti mahusay, “Natay dán ti Lazaro. ¹⁵ Peru masayaák ta awanáak haud tánni sumampalataya kam dikoku. Kaya kadtamon haud.”

¹⁶ Nadid, ti Tomas a ngángngaranan di a Kambal, ay nagakit ten kaguman na hidi. “Kadtamon mákkuyug kitam ten Maistu, maski mákkatay kitam dikona.”

Ti Jesus en Kákkabiyag a Ruway sakay en Biyag

¹⁷ Káddemát de Jesus ti Betania, ay natukuyan na a áppat dán a aldew a nakalábbáng ti Lazaro.

¹⁸ Manga tállu a kilometru en kadeyu ni Betania ti Jerusalem. ¹⁹ Sakay makpal ten taga-Jerusalem hidi en ummangay kánde Marta ay ti Maria tánni mangparapara dikodi.

²⁰ Ten pákkasanig ni Marta a pademát ti Jesus, ay tinagbu na sakay inuron na siya. Peru ti Maria ay nawarak la ten bilay di. ²¹ Kinagi ni Marta, “Panginoon, ni ked ka la nakuwan háddi ay awan nakuwan natay en kapatkaka ku. ²² Peru tukoy ku, a maski nadid ay iyatád nen Diyos en ányaman a agidán mu dikona.” ²³ Kinagi ni Jesus dikona, “Mabiyag a ruway en kapatkaka mu.” ²⁴ Kinagi ni Marta, “Tukoy ku a mabiyag siya a ruway ten katapusan a aldew.” ²⁵ Kinagi ni Jesus dikona, “Sikán en makapangatád ti biyag sakay en ruway a kákkabiyag. Ni deyaman en sumampalataya dikoku, maski matay ay mabiyag a ruway. ²⁶ Sakay en deyaman a biyag nadid a sumampalataya dikoku ay awan matay maski nikan. Maniwala ka beman?” ²⁷ Tummábbig siya, “Maniwalaák Panginoon! Sumampalatayaák dikomu sakay maniwalaák a siko en Cristo, en Anak nen Diyos, a áorayán mi a pademát ti munduwiday.”

Nagsanget ti Jesus

²⁸ Káttapos ni iyud ay ummuli ti Marta. Inangay na sinekretu en wadi na a kinagiyan, “Keddán en Maistu, padulaw na ka.” ²⁹ Ten pákkasanig ni Maria, ay pagdaka siya a tummaknág sakay tummagbu kánni Jesus. ³⁰ (Awan palla nakademát ti Jesus ten baryu, ked palla siya ten nangtagbuwan dikodi ni Marta.) ³¹ Inumunud kánni Maria en

Judio hidi a mangparapara dikodi, dikona ketan di a magalistu siya a lumuwas ten bilay di. Akala di ay angay siya ten páglábbángngan a magsanget.

³² Káddemát ni Maria ten puwestu ni Jesus, ay lummuhud siya ten táttaknággan na. Kinagi na, “Panginoon, ni ked ka la nakuwan háddi ay awan natay en kapatkaka ku.” ³³ Nahabag ti Jesus ten pákketa na a magsanget ti Maria sakay en Judio hidi a kaguman na. ³⁴ “Hádyá nánglábbángngan moyid dikona?” kagi ni Jesus.

“Karon hád Panginoon angen mu ilingán.” tábbig di dikona.

³⁵ Nagsanget ti Jesus. ³⁶ Kaya, kinagi nen Judio hidi, “Ilingán moy talaga a mahal na ti Lazaro!” ³⁷ Peru kinagi nen agum, “Nagpapiyya siya ti burák, bakin awan na napugád en kákkatay ni Lazaro?”

³⁸ Káddemát ni Jesus ten páglábbángngan ay nalungkut siya a ruway. En páglábbángngan ay kuweba a tehud a takáp a dikál a batu en bunganga na. ³⁹ Kinagi ni Jesus dikodi, “Ibutan moy batuwen.” Kinagi ni Marta, “Panginoon kaáppat na dán nadid a aldew siguradu a mabuyok dán siya.” ⁴⁰ Kinagi ni Jesus, “Awan beman kinagi ku dikomu a ni sumampalataya ka dikoku ay ketan mu nen kaluwalhatian nen Diyos?” ⁴¹ Kaya inibutan di en batu. Sakay tummangad ti Jesus a kinagi na, “Ama, magpasalamaták dikomu gapu sinanigák mu. ⁴² Tukoy ku Ama a pirmiyák mu a sanigán. Kaya ku iyád a kinagi ay gapu ti tolayiday hidi, tánni maniwala hidi a siko en nangutus dikoku.” ⁴³ Káttapos na iyud a kinagi, ay impákraw na a, “Lazaro, lumuwas ka haán!”

44 Linumuwas ngani ti Lazaro, a nabalutan ti damit a panglábbang en lima na sakay en básset na, tehud bí a takáp a damit en rupa. Kinagi ni Jesus, “Okbisan moy siya, tánni makalakad dán siya.”

En Balak a Kontra kánni Jesus

(Mt. 26:1-5; Mc. 14:1-2; Lu. 22:1-2)

45 Kakpalan ten Judio hidi a kaguman ni Maria a naketa ten ginamet ni Jesus ay summampalataya hidi dikona. 46 Peru en agum, ay ummangay hidi ten Pariseo hidi sakay imbaretá di en ginamet ni Jesus. 47 Kaya inipun nen pinunu hidi nen padi hidi sakay nen Pariseo hidi en kagawad hidi nen Sanedrin. Kinagi di a, “Ánya gamitán tamid? Makpal dán a ginággamet a himala i tolayid a iyán. 48 Ni páppabayan tam siya a magtulos-tulos ti gággamitán naen ay mapaniwala na en atanan. Ni magkakonahud ay angay háddi en Romano hidi sakay sidaán di en Templo sakay pahirapan di en bansa tam.”

49 Peru en essa dikodi a ti Caifas, a kapunuwan nen padi hidi tenhud, ay kinagi na, “Talaga a awan kam ti tukoy! 50 Awan moy beman maisip a mas mapiyya pa ni essa la matayid alang-alang ten banuwan, nan ni mepahamak en buu a bansa?”

51 Awan gubwat ten sadili na iyud a kinagi ni Caifas. Nan bilang kapunuwan nen padi hidi ti iyud a taon ay impahayag na a dapat a matay ti Jesus alang-alang ten bansa di. 52 Sakay tánni maipun en atanan a nekalat a anak nen Diyos. 53 Sapul haud, ay nagisipan di dán ni konya di a mapabunu ti Jesus. 54 Kaya ti Jesus ay awan dán pinumeta a maglakad ti Judea. Nan nagdiretsu

dán siya ten banuwan a Efraim a adeni ten kaparangan. Sakay haud pala siya a nákpágyan a kaguman nen disepulus na hidi.

⁵⁵ Nadid, adeni dán en Piyesta nen Aldew nen Págtalib nen Judio hidi, makpal a inumangay a tolay ti Jerusalem bagu a dumemát en piyesta, tánni tupadán di en utus ni Moises tungkul ten páglinis ti bággi. ⁵⁶ Inaryok di ti Jesus ten Templo, sakay nagtanungan hidi, “Ánya ti palagay moyid? Uman-gay wád siya ti piyestaidi?” kagi di. ⁵⁷ Nagutus en kapunuwan nen padi hidi sakay en Pariseo hidi, a ikagi dikodi nen tolay hidi ni hádyá puwestuwid ni Jesus, tánni mapadikáp di siya.

12

Binulakan ti Pasárrub ti Jesus

(Mt. 26:6-13; Mc. 14:3-9)

¹ Nadid, ánnám pa a aldew bagu en Piyesta nen Aldew nen Págtalib, ti Jesus ay dummemát ti Betania, ten banuwan ni Lazaro a biniyag na a ruway. ² Kaya naghanda hidi haud ti pangapon para kánni Jesus, sakay kumman hidi a kaguman ti Lazaro. Ti Marta ay nagserbi dikodi. ³ Nangalap ti Maria ti kalahati ni litru a mahal a kalasi ni págpasárrub, iyád ay puru a págpasárrub a gubwat ten mula a nardo. Imbulak na iyud ten babásset ni Jesus. Káttapos ay pinahidan na ten buuk na. Sakay en buu a bilay ay summárrub. ⁴ Ti Judas Iscariote, en disepulus ni Jesus a mángtokyon dikona en nagkagi a, ⁵ “En halaga ni pasárrubid a iyán ay katumbas nen essa a taon a suweldu. Bakin a awan tam dálla inlaku sakay inyatád ten mágkahirap hidi en

pilak?” ⁶ Kinagi na iyud bakán a gapu tehud siya a malasakit ten mágkahirap hidi nan gapu a essa siya a mágtakaw. Siya en mágsaddi ten pilak di sakay kákkupitán na iyud. ⁷ Tummábbig ti Jesus, “Pabayan moy la siya. Imbulak na iyud ten bággi ku bilang pághanda ten páglábbáng dikoku. ⁸ En mágkahirap ay pirmi moy hidi a kakaguman, peru sikán ay awanák moy pirmi a kakaguman.”

En Balak Kontra kánni Lazaro

⁹ Ten dikona a nabareta nen makpal a Judio a ked ti Betania ti Jesus ay ummangay hidi haud, bakán la a gapu kánni Jesus nan gustu di bi a ketan ti Lazaro a biniyag na a ruway. ¹⁰ Kaya binalak nen pinunu hidi nen padi hidi a pabunu di bi ti Lazaro, ¹¹ gapu siya en dahilan ni bakin a en Judio hidi ay humiwalay dán dikodi sakay sumampalataya dán kánni Jesus.

En Págtanggap di kánni Jesus ti Jerusalem

(Mt. 21:1-11; Mc. 11:1-11; Lu. 19:28-40)

¹² Nadid, ten kailawan na ay nabareta nen tunay ti kakpal a tolay a nákpamiyesta a ti Jesus ay tamu ti Jerusalem. ¹³ Kaya nangalap hidi ti palapa ni palma sakay tinagbu di ti Jesus. Ipáppákray di a, “Puriyán en Diyos! Pagpalaán en dumemát ten ngaran nen Panginoon. Puriyán en Hari ni Israel!”

¹⁴ Netan ni Jesus en essa a bul-u palla a asno sakay sinakayan na iyud, kona ten nesulat a,

¹⁵ “Dyan kam manteng, sikam a taga-Sion hidi! Mágsanig kam! Dumemát dán en Hari moy, a sumássakay ten bul-u a asno!”

¹⁶ Awan iyud naintendiyan nen disepulus na hidi. Peru dikona a mabiyag a ruway ti Jesus

sakay maluwalhati, ay naala-ala di en kinagi ten kasulatan tungkul dikona, kaya kona ngani haud en nangyari.

¹⁷ Dikona a biyagán a ruway ni Jesus ti Lazaro ay makpal en naketa. Iyud a pangyayari ay angay di imbábbareta. ¹⁸ Iyud en dahilan ni bakin a tinagbu siya ni sakonahud ti kakpal a tolay gapu nabareta di en ginamet na hidi a himala. ¹⁹ Namágguronan nen Pariseo hidi a, “Awan kitamon ti magamet! Il-ingán moy umunonud dán dikona atanan a tolay!”

Inaryok nen Sangan a Griego ti Jesus

²⁰ Nadid ay tehud a sangan a Griego a um-mangay ten piyesta nen Aldew nen Págtalib tánni sumamba. ²¹ Ummadeni hidi kánni Felipe a taga-Bethsaida a sakup ni Galilea sakay kinagi di, “Maari kami wád a mákpágguron kánni Jesus?” ²² Kinagi iyud ni Felipe kánni Andres sakay hidi a duwwa en ummadeni kánni Jesus sakay kinagi di iyud. ²³ Kinagi ni Jesus, “Dummemát dán en odas tánni parangalan en Anak nen Tolay. ²⁴ Tandaan moy: mentras a awan matáknig ten luta en essa a butil nen trigo sakay matay ay manatili iyud a mággeessa. Peru ni matay ay magbunga iyud ti makpal. ²⁵ En tolay a magpahalaga ti hustu ten biyag na ay siya en mawanan, peru ni deyaman en awan mangpahalaga ten biyag na ti munduwiday gapu la dikoku ay magkahud ti biyag a awan ti katapusan. ²⁶ Ni deyaman en magserbi dikoku ay dapat a sumunud dikoku, sakay ni ked hádyaák ay ked bi siya haud. Ni deyaman en magserbi dikoku ay parangalan nen Ama.”

Kinagi ni Jesus en Tungkul ten Kákkatay Na

²⁷ Kinagi pa ni Jesus, “Mabalisaák nadid. Kagiyan ku beman ten Ama a iligtasák na ten adeni dán a pághirap ku? Awan! Gapu iyád en dahilan ni bakin a kedák háddi.” ²⁸ Káttapos ay kinagi ni Jesus, “Ama, parangalan mu en ngaran mu.”

Sakay en boses a gubwat dilanget en tummábbig a, “Pinarangalan ku dán iyád sakay ruway ku a parangalan.”

²⁹ Nasanig iyud nen tolay hidi a ked haud kaya kinagi di, “Nagkáddur” Kagi bi nen agum ay, “Nákpágguron dikona en essa a anghel!” ³⁰ Kinagi ni Jesus, “Impasanig iyud a boses para dikomoy, bakán a para dikoku.”

³¹ “Nadid dán en panahun tánni hatulan i munduwiday. Sakay iyád dán bi en panahun a hatulan en pinunu ni munduwiday. ³² Sakay ni melangkawák ay paadeniyán ku dikoku en atanan a tolay.” ³³ (Kinagi na iyád tánni ipeta na ni konya siya a matay.) ³⁴ Tummábbig en tolay hidi, “Kinagi nen Kautusan a en Cristo ay mabiyag a awan ti katapusan. Bakin a kinagi mu a kailangan a melangkaw en Anak nen Tolay? Deya beman en Anak nen Tolay a kákkagiyán mu?” ³⁵ Tummábbig ti Jesus, “Awan dán magmalay a kakaguman moy en demlag. Tulos kam a maglakad mentras a kaguman moy palla en demlag, tánni awan kam maabutan nen diklám. Gapu awan tukoy nen maglakad ten kadiklámman ni hádya en angayan na. ³⁶ Sumampalataya kam ten demlag mentras a kaguman moy palla en demlag tánni magin anak kam nen demlag.” Káttapos na hidi a kagiyan ay lummakad ti Jesus sakay tinaguwan na hidi.

Awan Summampalataya kánni Jesus en Judio hidi

³⁷ Nadid, maski ni netan nen Judio hidi en makpal a himala a ginamet ni Jesus ay awan padi hidi summampalataya dikona. ³⁸ Ni konahud ay natupad en kinagi ni Propeta Isaias a, “Panginoon, deya naniwalaid ten impahayag mi? Deya i nángpetaan muwid ten kapangyariyan mu?”

³⁹ Awan ngani hidi maniwala gapu kinagi ni Isaias,

⁴⁰ “Binurák nen Diyos en mata di sakay pinakátug na en pusu di, tánni awan hidi maketa, sakay awan makaintendi en isip di, bakay sumoli hidi dikoku sakay pagpiyyaán ku hidi.” ⁴¹ Kinagi iyád ni Isaias gapu netan na en kaluwalhatian ni Jesus, sakay nagupos siya tungkul kánni Jesus.

⁴² Konapamanhud, ay makpal ten pinunu hidi nen Judio hidi en naniwala dikona. Peru in-sekretu di la gapu ten ánteng di ten Pariseo hidi, bakay itiwalag di hidi ten sinagoga. ⁴³ Gapu mas ginustu di pa a kasayaan nen tolay nan kasayaan nen Diyos.

En Upos ni Jesus en Manghatul

⁴⁴ Sakay mabegsák a kinagi ni Jesus, “En maniwala dikoku ay bakán la a sikán en naniwalaan na, nan pati en nangutus dikoku. ⁴⁵ Sakay en naketa dikoku ay naketa dán bi ten nangutus dikoku. ⁴⁶ Ummangayák háddi bilang demlag ti munduwi-day, tánni deyaman en maniwala dikoku ay awan

dán manatili ten kadiklámman. ⁴⁷ Ni deyaman en nakasanig ten upos ku hidi peru umád a sumunud ay awan ku siya hatulan. Gapu ummangayák háddi bakán a tánni hatulan ku i munduwiday nan para iligtas iyád. ⁴⁸ Tehud a manghatul ten mángtakwil dikoku sakay en awan mangtanggap ten upos ku hidi; en upos a impangaral ku en manghatul dikodi ten katapusan a aldew. ⁴⁹ Gapu awanák magupos a gubwat la ten sadili ku, nan en Ama a nangutus dikoku en nángkagi ni ánya i dapat kuwid a kagiyán sakay ipahayag. ⁵⁰ Sakay tukoy ku a en utus na ay makapangatád ti biyag a awan ti katapusan. Kaya en pekagi nen Ama en ipáppahayag ku dikomoy.

13

Inugasan ni Jesus en Babásset nen Disepulus na hidi

¹ Nadid, dikona a saldew dálla bagu a Piyesta nen Aldew nen Págtalib ay tukoy ni Jesus a dumemát dán en panahun a lumakad dán siya ti munduwiday tánni sumoli dán siya ten Ama. Mahal ni Jesus en disepulus na hidi a ked ti munduwiday, sakay en págmahal na dikodi ay hanggan ten katapusan.

² Ti gibiyid a iyud a nangapon hidi, ay immula dán nen diyablo ten isip ni Judas Iscariote a anak ni Simon a itokyon na ti Jesus ten Judio hidi. ³ Tukoy ni Jesus a atanan a kapangyariyan ay inyatád dán dikona nen Ama. Sakay tukoy na bi a gubwat siya ten Diyos sakay pasoli dán siya ten Diyos. ⁴ Mentras a kuman hidi ay tummaknág ti

Jesus sakay ineklas na en alikábkáb na sakay imburebád na ten sáppang na en tuwalya. ⁵ Káttapos ay nángbulak siya ti dinom ten palanggana sakay sinapulan na a ugasan en babásset nen disepulus na hidi sakay pinahidan na ten tuwalya a bumábburebád ten sáppang na.

⁶ Ten dikona a ummadeni siya kánni Pedro ay inumád siya. Kinagi na, “Panginoon, bakin siko pa i mangugasid ti babásset kuwiday?” ⁷ Tummábbig ti Jesus, “Awan mu maintendiyan i gággamitán kuwiday nadid, peru maintendiyan mu labi iyád káttapos.” ⁸ Ruway a kinagi ni Pedro, “Panginoon, umáddák a siko i mangugasid ti básset kuwiday hidi. Tummábbig ti Jesus, “Ni awan mu paugas i básset muwen ay awan ka ti kaugnayan dikoku.” ⁹ Kaya kinagi ni Pedro, “Ni konahud Panginoon ay bakán la i básset kuwiday hidi i ugasan muwid nan pati dán bi i lima kuwiday hidi sakay ulu ku.” ¹⁰ Kinagi dikona ni Jesus, “En nakapágdigus dán ay awan dán kailangan a ugasan puwera la ten babásset na, gapu malinis dán en buu moy a bággi. Malinis kamon, peru bakán a atanan moy.” ¹¹ (Kinagi ni Jesus a awan atanan ay malinis gapu tukoy na ni deya en mángtokyon dikona.) ¹² Káttapos a maugasan ni Jesus en babásset di hidi ay ruway na insulot en alikábkáb na sakay summoli siya ten lamisaan. Káttapos ay tinanung na hidi, “Naintendiyan moy beman en ginamet ku dikomoy?” ¹³ “Dáddulawanák moy a Maistu sakay Panginoon, ay tama kam gapu iyán ngani en tatarudan. ¹⁴ Nadid ni sikán a Panginoon sakay Maistu moy ay nagugas ten babásset moy

hidi ay dapat bi a mamagugasan kam ti básset. ¹⁵ Impeta ku dikomoy en halimbawa a dapat moy a arigán. Kaya gamitán moy bi en ginamet ku dikomoy. ¹⁶ Kagiyán ku dikomoy: en alipin ay awan mataas nan en amu na, sakay awan bi ti inutusan a mas mataas nan ten nangutus dikona. ¹⁷ Ni naintendiyen moy hidi iyád a bagay sakay gamitán moy ay pagpalaán kam nen Diyos.

¹⁸ Awan ku kagiyán a pinagpala kam a atanan, gapu tukoy ku en pinili ku hidi. Peru kailangan a matupad en kinagi nen Kasulatan a, ‘Tinaraidurák nen tolay a pinakan ku.’ ¹⁹ Kagiyán ku iyád dikomoy bagu a mangyari tánni ni mangyari dán ay sumampalataya kam a, ‘Sikán ay sikán dán.’ ²⁰ Kagiyán ku dikomoy a: ni deyaman en mangtanggap ten inutusan ku ay mangtanggap bi dikoku sakay ni deyaman en mangtanggap dikoku ay mangtanggap bi ten nangutus dikoku.”

*Kinagi ni Jesus a Tehud a Mángtokyon Dikona
(Mt. 26:20-25; Mc. 14:17-21; Lu. 22:21-23)*

²¹ Káttapos a kagiyán ni Jesus hidi iyud ay nabalisa siya ti hustu sakay kinagi na, “Kagiyán ku dikomoy a essa dikomoy en mángtokyon dikoku.” ²² Nággilengan en disepulus hidi gapu awan di tukoy ni deya en gustu a kagiyán ni Jesus. ²³ En disepulus a mahal ni Jesus ay kasadát na. ²⁴ Sininyasan siya ni Simon Pedro a tanungán na kánni Jesus ni deya en gustu na a kagiyán. ²⁵ Kaya summandig siya ten abaga ni Jesus sakay intanung na, “Panginoon deya gustu muwid a kagiyán?” ²⁶ Tummábbig ti Jesus, “En páng-atáddan ku ten tinapay káttapos ku a isawsaw

ay siya iyud.” Kaya nangalap ti Jesus ti tinapay sakay káttapos na a insawsaw ay inyatád na kánni Judas a anak ni Simon Iscariote. ²⁷ Ten dikona a matanggap ni Judas en tinapay ay sináddáp siya ni Satanas. Kinagi ni Jesus dikona, “Gamitán mu dán a pagdaka en dapat mu a gamitán.” ²⁸ Peru maski ni essa ten kaguman hidi ni Jesus a nangapon ay awan di naintendiyan ni bakin a kinagi iyud ni Jesus. ²⁹ Gapu ti Judas en tagatawid ten pilak di ay inisip nen agum a inutusan siya ni Jesus a mamali ten kailangan di hidi para ten piyesta oni angay siya mangatád ti limus ten mágkahirap hidi. ³⁰ Ten dikona a makakan dán ti Judas ten tinapay ay lummakad siya. Gibi dán ti odasid a iyud.

En Bigu a Utus

³¹ Ten dikona a nakalakad dán ti Judas ay kinagi ni Jesus, “Nadid ay mehayag dán en karangalan nen Anak nen Tolay, sakay ten pamamag-itan na ay mehayag bi en karangalan nen Diyos. ³² Sakay ni mehayag dán en karangalan nen Diyos ten pamamag-itan nen Anak nen Tolay, ay en Diyos bi mánghayagid ten karangalan nen Anak sakay gamitán na iyud a pagdaka.” ³³ Anak ku hidi, badit dálla a panahun a makagumanák moy. Aryokánnák moy, peru kona ten kinagi ku ten Judio hidi, ‘Awan kam makaangay ten angayan ku.’ ³⁴ Essa a bigu a utus en iyatád ku dikomoy: magmahalan kam! Ni konya takam a minahal ay kona bi hud en págmahal moy ten balang essa. ³⁵ Ni magmahalan kam ay matukuyan nen atanan a tolai a sikam ay disepulus ku hidi.”

*Kinagi ni Jesus en Pángpamen Dikona ni Pedro
(Mt. 26:31-35; Mc. 14:27-31; Lu. 22:31-34)*

³⁶ Tinanung ni Simon Pedro ti Jesus, “Panginoon, hádya i angayan muwid?” Tummábbig ti Jesus, “Ten angayan ku ay awan ka makaunud nadid, peru makaunud ka labi balang aldew.”
³⁷ Nagtanung pa ti Pedro, “Panginoon, bakin a awanáak maari a umunud dikomu nadid? Naka-handaák bi a matay para dikomu.” ³⁸ Tummábbig ti Jesus, “Iyalay mu i biyag muwen para dikoku? Tandaan mu: bagu a magtarakket en manok ay pumentálluwák mu a ipamen.”

14

Ti Jesus en Dilan

¹ Kinagi ni Jesus dikodi, “Dyan kam mabalisa. Sumampalataya kam ten Diyos sakay sumampalataya kam bi dikoku. ² Ten bilay nen Ama ku ay makpal a kuwartu. Angayák haud para paghanda takam ti mapágyanan moy. Awan ku iyád kagiyán dikomoy ni awan tatarudan. ³ Ni kedák dán haud sakay nehanda ku dán en mapágyanan moy ay soliyák sakay ikuyug takam tánni ni ked hádyaák ay ked kam bi haud. ⁴ Sakay tukoy moy dán en dilan a patamu ten angayan ku.”

⁵ Kinagi ni Tomas dikona, “Panginoon, awan mi tukoy ni hádya angayan muwid, konya mi a matukuyan en dilan?” ⁶ Tummábbig ti Jesus, “Sikán en dilan, en katutuhanan, sakay en biyag. Awan ti makaangay ten Ama ni awan ten pamamag-itan ku. ⁷ Ni matenggiyák moy ay tukoy

moy dán bi en Ama ku. Sapul nadid ay matenggi moy dán siya sakay netan moy dán.”

⁸ Kinagi ni Felipe dikona, “Panginoon, ipeta mu la dikomi en Ama ay makontentu kami dán.”

⁹ Tummábbig ti Jesus, “Felipe, awanák mu palla bali tukoy, maski nalay kitamon a mamagkakaguman? En naketa dikoku ay naketa dán bi ten Ama. Bakin a kagiyán mu pa a, ‘Ipeta mu dikomi en Ama’? ¹⁰ Awan ka beman maniwala a kedák ten Ama sakay en Ama ay ked dikoku? En upos hidi a kagiyán ku dikomoy ay bakán a gubwat dikoku nan gubwat ten Ama a ked dikoku. Siya en manggamet ten bagay hidi a gággamítán ku. ¹¹ Maniwala kam a sikán ay ked ten Ama sakay en Ama ay ked dikoku. Ni umád kam a maniwala ten kákkagiyán ku ay maniwala kam gapu ten ginamet ku. ¹² Kagiyán ku dikomoy en tatarudan: en manampalataya dikoku ay makagamet bi ten gággamítán ku ti mas higit pa, gapu sumoliyák dán ten Ama. ¹³ Sakay ányaman en agidán moy ten ngaran ku ay gamítán ku tánni maparangalan en Ama ten pamamag-itan nen Anak. ¹⁴ Gamítán ku en ányaman a agidán moy ten pamamag-itan nen ngaran ku.”

En Pangaku Tungkul ten Banal a Ispiritu

¹⁵ “Ni mahalák moy ay sunudán moy en utus ku hidi. ¹⁶ Sakay agidán ku ten Ama a paangayán na dikomoy en Tagagiyya a makaguman moy a awan ti katapusan. ¹⁷ Iyád ay en Ispiritu nen katutuhanan, a awan matanggap ni munduwiday gapu awan siya ketan oni tukoy ni munduwiday.

Peru tukoy moy siya, gapu siya ay kakaguman moy sakay mágyan siya dikomoy.”

¹⁸ “Awan takam iwarak a awan ti kaguman; soliyán takam. ¹⁹ Awan dálla malay ay awanák dán ketan nen taga-mundu hidi, peru ketanák moy; gapu mabiyagák sakay mabiyag kam bi. ²⁰ Ti aldewid a iyud ay matukoyan moy a sikán ay ked ten Ama ku, sikam ay ked dikoku sakay sikán ay ked dikomoy.”

²¹ “Ni deyaman en mangtanggap sakay sumunud ten utus ku hidi ay siya en magmahal dikoku. En magmahal dikoku ay mahalán bi nen Ama ku. Mahalán ku bi siya sakay magpakilalaák dikona.” ²² Tinanung siya ni Judas (bakán a ti Iscariote), “Panginoon, bakin dikomi ka la a magpakilala ti hustu bakán a ti munduwiday?” ²³ Tummábbig ti Jesus, “En magmahal dikoku ay sumunud ten utus ku hidi. Mahalán siya nen Ama ku sakay umangay kami mákpágyan dikona. ²⁴ En awan magmahal dikoku ay awan sumássonud ten utus ku hidi. Sakay en upos hidi a nasanig moy dikoku ay awan gubwat dikoku nan ten Ama a nangutus dikoku.”

²⁵ “Kinagi ku hidi iyád a bagay dikomoy mentras a kakagumanák moy palla. ²⁶ Peru en Tagagiyya, en Banal Ispiritu a paangayán háddi nen Ama ten ngaran ku ay siya en magtoldu dikomoy ten atanan a bagay sakay magpaala-ala ten atanan a kinagi ku dikomoy.”

²⁷ “Kapayapaan en iwarak ku dikomoy. En kapayapaan ku en iyatád ku dikomoy; bakán iyád a kona ten iyatád ni munduwiday. Dyan kam

mabalisa sakay dyan kam manteng. ²⁸ Kinagi ku dán dikomoy a, ‘Lumakadák peru sumoliyák labi.’ Ni mahalák moy, ay dapat a magsaya kam ta angayák ten Ama, gapu mas dakila en Ama nan sikán. ²⁹ Kagiyan ku dán hidi iyád dikomoy bagu pa a mangyari tánni ni mangyari dán ay maniwala kam dikoku. ³⁰ Awan ku dán pakaatakdogán i kákkagiyan kuwiday dikomoy, gapu pademát dán en pinunu ni munduwiday. Awan siya ti kapangyariyan dikoku, ³¹ kaya la dapat a matukuyan ni munduwiday a mahal ku en Ama ku, kaya gamitán ku en inyutus na dikoku. Kamon dán, kadtamon!”

15

Ti Jesus en Ponan nen Ubas

¹ Kinagi pa ni Jesus ten disepulus na hidi, “Sikán en tatarudan a ponan nen ubas sakay en Ama ku en mággalaga. ² Káttolán na en balang pinget a awan magbunga sakay káttulan na sakay lisan en balang pinget a magbunga tánni lalu pa a magbunga ti makpal. ³ Malinis kamon gapu ten upos hidi a kinagi ku dikomoy. ⁴ Manatili kam dikoku sakay manatiliyák dikomoy. Awan makapagbunga en pinget a awan manatili a nakakabit ten ponan. Kona bi hud i mangyariyid, awan kam makapagbunga ni awan kam manatili dikoku.”

⁵ “Sikán en ponan nen ubas, sikam en pinget hidi. En manatili dikoku sakay manatiliyák bi dikona ay makapagbunga ti makpal. Gapu awan kam ti magamet ni nakahiwalay kam dikoku. ⁶ En awan manatili dikoku ay kona ten pinget hidi

a ibut sakay magmadi. En kona hidi haud a pinget ay puronán sakay tutudán. ⁷ Ni manatili kam dikoku sakay manatili dikomoy en upos ku hidi, ay iyatád ku dikomoy ányaman en agidán moy. ⁸ Maparangalan en Ama ni magbunga kam ti makpal, ni konahud en mangyari ay mepeta moy a sikam ay disepulus ku. ⁹ Mahal takam a kona ten págmahal nen Ama dikoku. Manatili kam ten págmahal ku. ¹⁰ Ni sássunudán moy en utus ku hidi ay manatili kam ten págmahal ku. Kona dikoku, sássunudán ku en utus hidi nen Ama ku, kaya nanatiliyák ten págmahal na.

¹¹ “Kinagi ku hidi iyád a bagay dikomoy tánni makabahagi kam bi ten kasayaan ku, sakay magin kompletu en kasayaan moy. ¹² Iddi en utus ku: magmahalan kam a kona ten págmahal ku dikomoy. ¹³ Awan ti págmahal a mas higit pa ten págmahal nen essa a tolay a náng-alay ten biyag na para ten amigu na. ¹⁴ Amigu takam ni sássunudán moy en utus ku hidi. ¹⁵ Awan takamon dulawán a alipin gapu awan tukoy nen alipin en gággamitán nen amu na. Nan, dulawán takamon a amigu gapu kinagi ku dán dikomoy en atanan a nasanig ku ten Ama ku. ¹⁶ Bakán a sikam en nangpili dikoku. Sikán en nangpili dikomoy sakay inutusan takam tánni magbunga kam ti makpal sakay en bunga moy ay manatili. Ni magkakonahud ay ányaman a agidán moy ten Ama ten pamamag-itan nen ngaran ku ay iyatád na dikomoy. ¹⁷ Kaya iddi en utus ku dikomoy: magmahalan kam.”

En Iyamut ni Munduwiday

18 “Ni maiyamut dikomoy i munduwiday ay dapat moy a matukuyan a naiyamut dán iyád dikoku bagu a sikam. 19 Ni kabilang kam ti munduwiday ay mahalán di kam. Peru awan kam kabilang dikodi, nan pinili takam a gubwat dikodi. 20 Tandaan moy en kinagi ku dikomoy a awan ti alipin a mas higit ten amu na. Ni inusigák di ay usigán di kam bi. Sakay ni sinunud di en utus ku ay sunudán di bi en kagiyán moy. 21 Usigán di kam gapu ten pánnampalataya moy dikoku sakay gapu awan di tukoy en nangutus dikoku. 22 Ni awanák ummangay háddi sakay nangaral dikomoy ay awan nakuwan hidi ti kasalanan. Peru nadid ay awan hidi ti merason ten kasalanan di. 23 Ni deyaman en maiyamut dikoku ay maiyamut bi ten Ama ku. 24 Ni awanák nanggamet ten atubengán di ti himala a awan nagamet ni maski deyaman ay awan nakuwan hidi ti kasalanan. Peru maski ni netan di dán en himala hidi a ginamet ku ay maiyamut padi hidi dikoku sakay ten Ama ku. 25 Ti ginamet diyid a iyád ay natupad en nesulat ten Kautusan a: ‘Maiyamut hidi dikoku a awan ti dahilan.’

26 “Peru en Tagagiyya en Ispiritu nen katu-tuhanan ay umangay háddi a gubwat ten Ama. Paangayán ku siya háddi a gubwat ten Ama, sakay siya en magpatunay tungkul dikoku. 27 Sakay dapat kam bi a magpatunay tungkul dikoku gapu kaguman takamon sapul pa ten sapul.”

16

1 “Kagiyán ku atananid a iyád dikomoy tánni awan kam mawanan ti pánnampalataya dikoku.

² Palayasán di kam ten sinagoga hidi. Ti katu-nayanid dumemát en panahun a en deyaman a mangbunu dikomoy ay magakala a magserbi ten Diyos. ³ Sakay gamitán di iyád gapu awanák di kilala maski en Ama. ⁴ Peru kagiyán ku dikomoy bagayid a hidi iyád tánni, káddemát nen odas a gamitán di iyád, ay maala-ala moy a impadipa-longu ku dán iyád dikomoy.”

En Gamitán nen Banal a Ispiritu

“Awan ku palla kinagi dikomoy bagayid a hidi iyád ten sapul gapu kagumanák moy palla. ⁵ Peru nadid ay soliyák dán ten Ama ku a nagpaangay dikoku. Awan ti essa man dikomoy a nagtanung dikoku ni hádyá angayan kuwid. ⁶ Peru gapu ki-nagi ku dán dikomoy, ay naglungkut kam. ⁷ Kaya kagiyán ku dikomoy en tatarudan: en kállakad ku ay para ten kapiyyaan moy, gapu awan angay dikomoy en Banal a Ispiritu ni awanák lumakad. Peru ni lumakadák, paangayán ku siya dikomoy. ⁸ Sakay ni dumemát siya, ay patunayan na ten tolay hidi ti munduwiday a liwat en pákkatukoy di ten kasalanan, tungkul ten pagkamatuwid, sakay tungkul ten pághatul nen Diyos. ⁹ Liwat hidi tungkul ten kasalanan, gapu awan hidi maniwala dikoku. ¹⁰ Liwat hidi tungkul ten pagkamatuwid, gapu angayák ten Ama sakay awan moy dán ketan; ¹¹ sakay tungkul ten pághatul nen Diyos, gapu nahatulan dán en pinunu ni munduwiday.

¹² Makpalák palla a kagiyán dikomoy, peru awan moy palla kaya a intendiyán nadid. ¹³ Peru ni dumemát en Ispiritu nen katutuhanan ay igiyya na kam ten atanan a katutuhanan a gubwat

ten Diyos. Gapu en kagiyán na ay bakán a gubwat ten sadili na, nan en nasanig na sakay ipahayag na dikomoy en mangyari hidi a pademát. ¹⁴ Parangalanák na gapu tanggapán nen Ispiritu a gubwat dikoku en ipahayag na dikomoy. ¹⁵ En atanan nen ked ten Ama ay kao ku; kaya kinagi ku a tanggapán nen Ispiritu a gubwat dikoku sakay ipahayag na iyád dikomoy.

Magin Kasayaan en Kalungkutan

¹⁶ “Awan dálla malay ay awanák moy dán ketan; sakay awan la malay a panahun ay ketanák moy dámman a ruway.”

¹⁷ Namágguron en agum ten disepulus na hidi, kinagi di, “Ánya wád gustu naid a kagiyán? Bakin kinagi na a awan dálla malay ay awan tamon siya ketan sakay awan dálla malay a panahun ay ketanák moy dámman a ruway? Kagi na pa a, ‘Gapu soliyák dán ten Ama ku.’ ¹⁸ Ánya wád gustu naid a kagiyán ten, ‘Awan dálla malay?’ Awan tam maintendiyan!” ¹⁹ Tukoy ni Jesus a gustu di a magtanung, kaya kinagi na, “Mamágtanungan kam tungkul ten kinagi ku a awan dálla malay ay awanák moy dán ketan; sakay kállipas nen badit pa a panahun, ay ketanák moy a ruway. ²⁰ Kagiyán ku dikomoy en tatarudan: magsanget kam sakay maglungkut peru magsaya i munduwiday. Subra en kalungkutan moy peru mapalitan iyán ti kasayaan.

²¹ Ni magbati-bati dán en essa bábbi a magenak ay maghirap siya, gapu dummemát dán en odas nen pággenak na. Peru ni makaenak dán siya ay awan na dán maalala en hirap; gapu ten kasayaan

na a neenak na dán ti munduwiday en anak na.
²² Kona kam labi haud maglungkut kam nadid, peru mamagketa kitam a ruway sakay magkahud kam ti dikál a kasayaan ten pusu moy a awan ti makapangagew maski ni deya.

²³ Ti aldewid a iyud ay awan moy dán kailangan a magtanung dikoku. Tandaan moy: ányaman en agidán moy ten Ama ten pamamag-itan nen ngaran ku ay iyatád na dikomoy. ²⁴ Hanggan nadid ay awan kam palla ti inagid dikona ten pamamag-itan nen ngaran ku. Mággid kam, sakay tehud kam a matanggap, tánni makompletu en kasayaan moy.”

En Págtagumpay ten Ngaran ni Jesus

²⁵ “Kagiyán ku hidi iyád dikomoy ti patalinhaga. Peru dumemát en panahun a awaná k dán magupos dikomoy ti kona haád; diretsuwan ku dán a kagiyán dikomoy en tungkul ten Ama. ²⁶ Ti aldiwid a iyud ay mággid kam dikona ten pamamag-itan nen ngaran ku; sakay awan ku kagiyán a mággidák ten Ama para dikomoy, ²⁷ gapu mahal kam nen Ama. Mahal na kam gapu mahalák moy sakay naniwala kam a gubwaták ten Diyos. ²⁸ Sikán ay gubwat ten Ama sakay ummangay ti munduwiday; nadid lumakadák dán ti munduwiday sakay soli dán ten Ama.”

²⁹ Kinagi nen disepulus na hidi, “Nadid diretsuwan dán pággupos muwen dikomi sakay bakán dán a patalinhaga! ³⁰ Nadid tukoy mi dán a tukoy mu atanan a bagay, sakay awan ka dán kailangan a tanungán nen deyaman. Gapu ti iyád ay maniwala kami a gubwat ka ten Diyos.” ³¹ Tummábbig

ti Jesus, “Talaga beman a maniwala kamon nadid? ³² Dumemát en odas a nadid dán ngani a magkawatak-watak kam, magsadili kam ti lakad, sakay iwarakák moy. Peru, awanák mággeessa gapu kaguman ku en Ama. ³³ Kagiyán ku iyád dikomoy tánni magkahud kam ti kapayapaan ten pákpagkaessa moy dikoku. Tehud kam a kahirapan háddi ti munduwiday; peru begsákan moy isip moyen! Napaglabanan ku dán i munduwiday!”

17

Nagdasal ti Jesus para ten Disepulus na hidi

¹ Pákkakagi ni Jesus ti hidi iyud, ay tummangad siya dilanget sakay kinagi na, “Ama, dummemát dán en odas; parangalan mu dán en Anak mu tánni maparangalan na ka. ² Gapu inatáddanák mu ti kapangyariyan ten atanan a tolay, tánni mangatáddák ti biyag a awan ti katapusan ten atanan a inyatád mu ten Anak. ³ Iddi en biyag a awan ti katapusan: en tenggiyán di ka a eessa sakay tunay a Diyos, sakay tenggiyán di ti Jesu-Cristo a inutusan mu. ⁴ Impahayag ku ti lutaiday en karangalan mu; natapos ku dán en pinagamet mu dikoku. ⁵ Kaya Ama, iyatád mu dikoku nadid en kaluwalhatian a ked dikoku dikona kagumanák mu bagu pa a lalangán i munduwiday.

⁶ Impakilala taka ten tolay hidi a inyatád mu dikoku a gubwat ti munduwiday. Kao mu hidi, inyatád mu hidi dikoku, sakay tinupad di en upos mu. ⁷ Nadid tukoy di dán a en atanan a bagay a inyatád mu dikoku ay gubwat dikomu; ⁸ gapu intoldu ku dikodi ni ánya en intoldu mu dikoku sakay

tinanggap di bi. Nakasiguradu hidi a gubwaták dikomu, sakay maniwala hidi a siko en nangutus dikoku.

⁹ Ipagdasal ku hidi, bakán a i munduwiday nan en atanan a inyatád mu dikoku, gapu kao mu hidi. ¹⁰ Atanan ni kao ku ay kao mu, sakay atanan bi ni kao mu ay kao ku, sakay maparangalanák ten pamamag-itan di. ¹¹ Kaya nadid, soliyák dán dikomu; lumakadák dán ti munduwiday, peru ked palla hidi ti munduwiday. Ama a banal, ingatan mu hidi ten pamamag-itan nen kapang-yariyan nen ngaran mu. En ngaran a inyatád mu dikoku tánni magkaessa hidi a kona dikota a eessa. ¹² Mentras kagumanák di, iningatan ku hidi ten pamamag-itan nen ngaran a inyatád mu dikoku. Inalagaan ku hidi sakay maski ni essa ay awan ti nepahamak dikodi, puwera la ten tolay a nangaryok ten kapahamakan na tánni matupad en kasulatan. ¹³ Peru nadid, soliyák dán dikomu; sakay kagiyán ku iyád mentras kedák palla ti munduwiday, tánni magkahud bi hidi ti dikál a kasayaan a kona ten kasayaan ku. ¹⁴ Inkgagi ku dán dikodi en upos mu, sakay kinaiyamutan hidi ni munduwiday gapu awan dán hidi taga-mundu, a kona dikoku a awan taga-mundu. ¹⁵ Awan ku idasal a alapán mu hidi ti munduwiday, nan iligtas mu hidi ten Madukás! ¹⁶ Awan hidi taga-mundu, kona dikoku a awan taga-mundu. ¹⁷ Ilaan mu hidi ten pamamag-itan nen katutuhanan; en upos mu ay katutuhanan. ¹⁸ Ni konyaák mu a inutusan ti munduwiday, ay kona bi hud inutusan ku bi hidi ti munduwiday. ¹⁹ Sakay alang-alang dikodi ay ilaan ku sadili kuwidi dikomu, tánni melaan bi

hidi dikomu ten pamamag-itan nen katutuhanan.

²⁰ Bakán la a hidi en ipagdasal ku, nan pati en manalig palla hidi dikoku ten pamamag-itan nen págbahagi di. ²¹ Idasal ku a magkaessa nakuwan hidi a atanan Ama, a kona dikota a eessa. Kona labi hud mákkaessa nakuwan hidi dikota tánni maniwala i munduwiday a siko en nangutus dikoku. ²² Inyatád ku dikodi en karangalan a inyatád mu dikoku tánni tunay a magin essa hidi a kona dikota a eessa. ²³ Sikán ay ked dikodi sakay siko ay ked dikoku, tánni tunay a magin essa hidi. Ni magkakonahud, ay matukoyan ni munduwiday a inutusanák mu sakay mahal mu hidi, kona ten págmahal mu dikoku.

²⁴ Ama, gustu ku a makaguman ten páppágyanan ku en inyatád mu hidi dikoku, tánni maáeleng di en karangalan a inyatád mu dikoku, gapu minahalák mu dán bagu pa lalangán i munduwiday. ²⁵ Matuwid a Ama, awan ka matenggi ni munduwiday, peru matenggi taka; sakay tukoy nen inyatád mu hidi dikoku a siko en nangutus dikoku. ²⁶ Impakilala taka dikodi, sakay tulos taka ipakilala pa, tánni en págmahal mu dikoku ay manatili dikoku, sakay sikán ay manatili bi dikodi.”

18

En Págdikáp kánni Jesus

(Mt. 26:47-56; Mc. 14:43-50; Lu. 22:47-53)

¹ Nadid, káttapos ni Jesus a nagdasal, ay umman-gay siya sakay en disepulus na hidi ten dibelyu nen sapa a Kidron sakay ummangay hidi ten essa a lugar a mámmulaan ti Olibo. ² Kabisadu ni Judas

a nángtokyon dikona i lugarid a iyud, gapu pirmi a angay haud ti Jesus sakay en disepulus na hidi. ³ Kaya ummangay haud ti Judas a kaguman en sangan a pinunu nen mágbantay hidi ten Templo sakay essa a grupu a sundalu a Romano a gubwat ten pinunu hidi nen padi hidi sakay ten Pariseo hidi. Tehud hidi a tawid a parol, sulu sakay armas. ⁴ Tukoy ni Jesus en atanan a mangyari dikona, kaya tinagbu na hidi sakay tinanung, “Deya aryokán moyid?” ⁵ Tummábbig hidi, “Ti Jesus a taga-Nazaret.”

Kinagi na dikodi, “Sikán ti Jesus.”

Ti Judas a nángtokyon dikona ay katubeng di. ⁶ Dikona kagiyán na dikodi a, siya ti Jesus, neatras hidi sakay natumba ten luta. ⁷ Tinanung na hidi a ruway, “Deya beman aryokán moyid?”

“Ti Jesus a taga-Nazaret,” tábbig di.

⁸ Tummábbig ti Jesus, “Kinagi ku dán dikomoy a sikán ti Jesus. Ni sikán i aryokán moyid, ay pakultadan moy dán a lumakad i kakagumanan kuwidi hidi.” ⁹ (Kinagi na iyád tánni matupad en inupos na labi a, “Awan ti nepahamak maski ni essa man ten inyatád mu hidi dikoku, Ama.”) ¹⁰ Sakay binagut ni Simon Pedro en áttak na sakay tinigpas na en alipin nen kapunuwan nen padi hidi. Naripas en kawanan a bángbáng nen alipin a en ngaran na ay ti Malco. ¹¹ Kinagi ni Jesus kánni Pedro, “Isarungan mu áttak muwen! Dapat ku a madanas en hirap a inyatád nen Ama dikoku.”

Inyangay Di ti Jesus kánni Anas

¹² Ti Jesus ay dinikáp sakay pinungu nen mágbantay hidi ten Templo sakay nen sundalu hidi

a Romano, en amu di ay kapitan. ¹³ Inyangay di pa siya a dipalongu kánni Anas, siya ay katugngan ni Caifas a kapunuwan a padi ti panahunid a iyud. ¹⁴ Ti Caifas en nagpayu ten pinunu hidi nen Judio hidi a mas maganda a essa la a tolay i matayid alang-alang ten banuwan.

Impamen ni Pedro ti Jesus

(Mt. 26:69-70; Mc. 14:66-68; Lu. 22:55-57)

¹⁵ Ti Pedro sakay ten essa pa a disepulus ay ummunonud kánni Jesus. Tukoy nen kapunuwan a padi i disepulusid a iyád, kaya nakasáddáp siya a kaguman ni Jesus ten laguwerta nen bilay nen kapunuwan a padi. ¹⁶ Mentras a mágtáknág ti Pedro ten luwas nen pintuwan, lummuwas en disepulus a tukoy nen kapunuwan a padi. Kinauron na en katulung a dalaga a mágbantay ten pintuwan, sakay pinasáddáp na ti Pedro. ¹⁷ Kinagi nen katulung a dalaga a mágbantay ten pintuwan kánni Pedro, “Awan beman essa ka ten disepulus hidi ni tolayid a iyán?”

“Awan,” tábbig ni Pedro.

¹⁸ Nagnamu en alipin hidi sakay ten guwardiya hidi gapu madágnen, nágtaknág hidi sakay nagindu. Kaguman di ti Pedro a nákpagindu.

Tinanung nen Kapunuwan a Padi ti Jesus

(Mt. 26:59-66; Mc. 14:55-64; Lu. 22:66-71)

¹⁹ Tinanung nen kapunuwan a padi ti Jesus tungkul ten disepulus na hidi sakay ten itáttoldu na. ²⁰ Tummábbig ti Jesus, “Awanák ti inlihim ten tolay hidi, pirmiyák a magtoldu ten sinagoga hidi sakay ten Templo nen Judio hidi. Awanák ti kinagi a palihim. ²¹ Bakin sikán i tanungán

muwid? Tanungán moy en tolay hidi a nakasanig dikoku; tukoy di ni ánya en kinagi ku.” ²² Pákkakagi na, ay dinapang siya nen essa ten mágbantay hidi a ked haud. “Bakin tinábbig mu ti kona haán en kapunuwan a padi?” tanung na.

²³ Tinábbig siya ni Jesus, “Ni nagupusák ti madukás, patunayan mu! Peru ni tatarudan en kinagi ku, bakin dinapangák mu?”

²⁴ Ti Jesus a nakapungu palla ay impeangay ni Anas kánni Caifas, en kapunuwan a padi.

Ruway a Impamen ni Pedro ti Jesus

(Mt. 26:71-75; Mc. 14:69-72; Lu. 22:58-62)

²⁵ Mentras a ked palla haud ti Simon Pedro a magindu, ay tinanung di siya, “Awan beman essa ka bi ten disepulus hidi ni tolayid a iyán?”

“Awan!” tábbig ni Pedro.

²⁶ Tinanung bi siya nen essa ten alipin hidi nen kapunuwan a padi, pensan nen lállaki a tinigpas ni Pedro ti bángbáng, “Awan beman siko en neta ku a kaguman ni Jesus ten lugar a págmulaan ti Olibo?”

²⁷ Impamen ni Pedro a ruway ti Jesus, sakay bigla bi a nagtarakket en manok.

Inyangay di ti Jesus kánni Pilato

(Mt. 27:1-2, 11:14; Mc. 15:1-5; Lu. 23:1-5)

²⁸ Sapul ten bilay ni Caifas, ay inyangay di ti Jesus ten palasyu nen gobernador. Dimadimang dán dikona nangyari iyud. Awan summáddáp en pinunu hidi nen Judio hidi ten palasyu nen gobernador, tánni awan hidi mebilang a awan karapat-dapat a kuman ten Piyesta nen Aldew nen Págta lib.

²⁹ Kaya ti Pilato a gobernador ay linumuwas sakay kinagi na, “Ánya i mebintang moyid ti tolayid a

iddi?” ³⁰ Tummábbig hidi, “Ni awan siya naggamet ti madukás, ay awan mi siya iyangay dikomu.”

³¹ Kinagi ni Pilato dikodi, “Ikuyug moy siya sakay hatulan ayun ten kautusan moy.”

Tummábbig en Judio hidi, “Awan kami ti kapangyariyan a humatul ti kamatayan ten deyman.” ³² (Nangyari iyád tánni matupad en kinagi ni Jesus tungkul ten paraan nen kákkatay na.) ³³ Summáddáp a ruway ti Pilato ten palasyu sakay dinulawan na ti Jesus sakay kinagi na, “Siko beman en hari nen Judio hidi?” ³⁴ Tummábbig ti Jesus, “Siko beman i nakaisipid ti tanungid a iyán, oni tehud a nagkagi dikomu?” ³⁵ Tummábbig ti Pilato, “Judíowák beman? Kabanuwan muwen hidi sakay en pinunu hidi nen padi hidi i náng-angayid dikomu háddi. Ánya beman ginamet muwid?” ³⁶ Tummábbig ti Jesus, “En kahariyan ku ay bakán a ked ti munduwiday. Ni ked ti munduwiday i kahariyan kuwid, ay insurugák dán nakuwan nen disepulus ku hidi sakay awaná nakuwan netokyon ten Judio hidi. Peru bakán a ti munduwiday i kahariyan kuwid!” ³⁷ “Ni konahud, essa ka a hari?” kagi ni Pilato.

Tummábbig ti Jesus, “Siko dán en nagkagi a hariyák. Iyán dahilanid ni bakin neenakák sakay ummangay ti munduwiday: tánni ipangaral en tungkul ten katutuhanan. Mágsanig dikoku en deyman a ked ten katutuhanan.” ³⁸ Kinagi ni Pilato dikona, “Ánya beman i katutuhananid?”

Hinatulan a Matay ti Jesus

(Mt. 27:15-31; Mc. 15:6-20; Lu. 23:13-25)

Pákkakagi na ay lummuwas a ruway ti Pilato sakay kinagi na ten Judio hidi, “Awanák ti ketan a kasalanan ti tolayidi. ³⁹ Peru ayun ten kaugaliyan moy, ay dapaták a magpalaya ti essa a piresu ten Aldew nen Págtalib. Gustu moy beman a palayaán ku en Hari nen Judio hidi?” ⁴⁰ Namagpákrawan hidi a ruway, “Bakán a siya, nan ti Barrabas!” (Ti Barrabas ay essa a tulisan.)

19

¹ Kaya pinaalap ni Pilato ti Jesus sakay pinalatigu na. ² En sundalu hidi ay nangalap ti masaet a mula, ginamet di a kurona, sakay ingkurona di kánni Jesus. Sakay binaduan di siya ti inubi. ³ Balang essa ay umadeni dikona sakay inusek di a binati, “Mabuhay en Hari nen Judio hidi!” Sakay dináddapang di siya.

⁴ Lummuwas a ruway ti Pilato sakay kinagi na dikodi, “Iyatubeng ku siya dikomoy tánni matukuyan moy a awanák ti netan a kasalanan na!” ⁵ Sakay inluwas di ti Jesus a tehud a kurona a saet sakay nakabadu ti inubi. Kinagi ni Pilato dikodi, “Malasán moy siya!” ⁶ Pákketa dikona nen pinunu hidi nen padi hidi sakay nen guwardiya hidi ay nagpákrawan hidi, “Ipaku siya ten kudos! Ipaku ten kudos!”

Kinagi ni Pilato dikodi, “Alapán moy siya, sakay bahala kam a mángpaku dikona, gapu awanák ti ketan a kasalanan na.” ⁷ Tummábbig en Judio hidi, “Ayun ten kautusan mi ay dapat la siya a matay, gapu magkukunwari siya a Anak nen Diyos.”

⁸ Dikona masanig ni Pilato en kinagi di ay neántingan siya ti hustu. ⁹ Summáddáp siya a

ruway ten palasyu sakay tinanung na ti Jesus, “Taga-hádya ka beman?” Peru awan tummábbig ti Jesus. ¹⁰ Kinagi a ruway ni Pilato, “Umád ka beman a mákpágguron dikoku? Awan mu beman tukoy a maari taka a palayaán oni pepaku ten kudus?” ¹¹ Tummábbig ti Jesus, “Kaya mu la magamet iyán ay gapu impagkaluub nen Diyos dikomu i kapangyariyanid a iyán, kaya mas madággi en kasalanan nen náng-angay háddi dikoku.” ¹² Dikona masanig iyád ni Pilato, ay lalu na a ginustu a palayaán ti Jesus. Peru nagpákrawan en tolay hidi, “Ni palayaán mu tolayid a iyán, ay awan ka amigu nen Emperador! Deyaman en magkukunwari a hari ay kalaban nen Emperador.” ¹³ Pákkasanig ni Pilato ay inluwas na ti Jesus, sakay nággetnud ten pághatulan, ten lugar a kákkagiyán a, “En Plataporma” (Gabata ten upos ni Hebreo).

¹⁴ Aldew tenhud nen Pághanda para ten Piyesta nen Págtalib, sakay magaldasosi dán ten tanghali. Kinagi ni Pilato ten Judio hidi, “En hari moy dánnid!”

¹⁵ Pummákraw hidi, “Bunuwán siya! Bunuwán! Ipaku ten kudus!”

“Pepaku ku beman ten kudus en hari moy?” tanung ni Pilato. Tummábbig en pinunu hidi nen padi hidi, “Awan kami ti hari nan en Emperador la!” ¹⁶ Kaya inyatád ni Pilato dikodi ti Jesus tánni pepaku ten kudus.

Impaku ti Jesus ten Kudus
(Mt. 27:32-44; Mc. 15:21-32; Lu. 23:26-43)

Inalap di ngani ti Jesus. ¹⁷ Kaya lummuwas siya a babáklay na en kudus na, tamu ten lugar a ngángngaranan a, “Lugar ni Bungu” (Golgota ten upos ni Hebreo). ¹⁸ Káddemát haud, ay impaku di siya ten kudus a kaguman nen duwpa. Essa ten kawiri na sakay essa ten kawatan na, nágdítángngaan di ti Jesus. ¹⁹ Nagsulat ti Pilato ti kona háddi sakay impedátton na ten kudus: “Ti Jesus a taga-Nazaret, en Hari nen Judio hidi.” ²⁰ Nesulat iyád ti upos ni Hebreo, Latin, sakay Griego sakay makpal ten Judio hidi en nakabasa haud, gapu adení ten banuwan en lugar a nángpakuwan di kánni Jesus. ²¹ Kaya kinagi nen pinunu hidi nen padi hidi kánni Pilato, “Dyan mu isulat a Hari nen Judio hidi nan, ‘Kinagi ni tolayid a iddi a, Sikán en Hari nen Judio hidi.’ ” ²² Tummábbig ti Pilato, “Ni ánya nesulat kuwid ay awan dán ti makapangbagu.”

²³ Dikona nepaku dán nen sundalu hidi ti Jesus, ay inalap di en badu na a malayon sakay pinagáppat di, essa ten kada sundalu. Inalap di bi en badu na a pangdisalad; iyád ay awan ti dirop buu sapul disunu hanggan ten dibábbi. ²⁴ Namágguron en sundalu hidi, “Dyan tam pisadán iyád; magbunutan kitam dálla para matukuyán tam ni kándeya iyád a meangay.” Nangyari iyád tánni matupad en nesulat ten Kasulatan a,

“Naghati-hati di en badu ku;
sakay nagbunutan hidi ni deya magkaowid
ten badu ku a malayon.”

Kona ngani haud en ginamet nen sundalu hidi.

²⁵ Mágtaknág ten kasadát nen kudus ni Jesus en ina na, sakay en kapatkaka nen ina na a ti Maria a kabinga ni Cleopas. Ked bi haud ti Maria Magdalena. ²⁶ Dikona ketan ni Jesus en ina na, sakay en mahal na a disepulus a kasadát nen ina na ay kinagi na, “Ina ku, siya dán iyán anak muwid!” ²⁷ Sakay kinagi na bi ten disepulus na, “Siya dán ina muwid!” Sapul haud ay pinágyan dán nen disepulus ti Maria ten bilay na.

En Kákkatay ni Jesus

(Mt. 27:45-56; Mc. 15:33-41; Lu. 23:44-49)

²⁸ Káttapos ni iyád, ay tukoy ni Jesus a natupad dán atanan a bagay. Sakay para matupad en kasulatan ay kinagi na, “Mauwawák!” ²⁹ Tehud a essa a malukung haud a putat ti maapsot a alak. Insawsaw di haud en essa a damit, sakay inggalot ten pinget nen isopo sakay impasápsáp di kánni Jesus. ³⁰ Dikona masápsáp ni Jesus en alak ay kinagi na, “Natapos dán!” Dummukug siya sakay nabágsutan ti angás.

Pinika nen Sundalu en Wares ni Jesus

³¹ Tenhud ay Aldew nen Pághanda, sakay awan gustu nen Judio hidi a ked la ten kudus en bangkay hidi ten Aldew nen Káimang (gapu dakila en Aldew nen Káimang). Kaya inagid di kánni Pilato a ipapilay na en pepengkel nen nágkepaku hidi ten kudus, sakay ibutan haud en bangkay hidi. ³² Ummangay ngani haud en sundalu hidi sakay pinilay di en pengkel nen duwwa a nepaku a kasabay ni Jesus. ³³ Peru káadeni di kánni Jesus sakay netan di a patay dán siya, ay awan di dán pinilay en pengkel na. ³⁴ Peru essa ten sundalu hidi en nangpika

kánni Jesus ten wares na, sakay bigla bummulos en digi sakay ten dinom. ³⁵ En naketa háddi en magpatunay sakay en patunay na ay tatarudan. Tukoy na a magkagi siya ti tatarudan tánni mani-wala kam. ³⁶ Nangyari atananid a iyád tánni matu-pad en kinagi nen kasulatan a, “Awan ti mabungál maski ni essa ten tulang na hidi.” ³⁷ Sakay nakagi bi ten iba a bahagi nen kasulatan a, “Áelingán di en pinika di.”

En Páglábbáng kánni Jesus

(Mt. 27:57-61; Mc. 15:42-47; Lu. 23:50-56)

³⁸ Káttapos ni iyád, ay ti Jose a taga-Arimatea ay ummangay kánni Pilato tánni mák-agid ti permisú a maalap en bangkay ni Jesus. (Ti Jose ay essa a disepulus ni Jesus, peru sekretu la ngani gapu ten ánteng na ten Judío hidi.) Sakay pinayagan siya ni Pilato; kaya inalap na en bangkay ni Jesus. ³⁹ Nákkuyug dikona ti Nicodemo, tehud a tawid a págpasárrub a manga-tállu a pulu a kilu nen pinaghalu a mira sakay aloe. (Siya en angay nákpágguron kánni Jesus ten gibi.) ⁴⁰ Inalap di en bangkay ni Jesus, sakay pinasárruban di mentras a balután ti damit a lino, ayun ten kaugaliyan nen Judío hidi. ⁴¹ Ten nángpakuwan di kánni Jesus ay tehud a págmulaan, sakay tehud haud a essa a bigu a páglábbángngan a awan palla naglalábbángngan. ⁴² Gapu tenhud ay saldew dálla bagu a Piyesta sakay gapu adeni la en páglábbángngan, ay haud di dán a inlábbáng ti Jesus.

En Kákkabiyag a Ruway ni Jesus
(Mt. 28:1-8; Mc. 16:1-8; Lu. 24:1-12)

¹ Nadid, págdemlag palla ten aldew nen Simba, ay ummangay dán ti Maria Magdalena ten páglábbángngan. Dinemáttan na a negulung dán en batu a siradu nen pintuwan nen páglábbángngan. ² Gapu haud, ay gummággenan siya a ummangay kánde Simon Pedro sakay ten disepulus a mahal ni Jesus, sakay kinagi na dikodi, “Inalap di en Panginoon ten páglábbángngan sakay awan mi tukoy ni hádyá í náng-angayan diyid!” ³ Kaya ti Pedro sakay ten disepulus a mahal ni Jesus ay ummangay ten páglábbángngan. ⁴ Parehu hidi a gummággenan peru ti Pedro ay nadipalonguwan nen kaguman na a disepulus. ⁵ Summedip siya ten disalad sakay netan na en damit a lino a dumáddátton haud, peru awan siya summáddáp. ⁶ Kasunud na a dummemát ti Simon Pedro sakay diretsu a summáddáp ten páglábbángngan. Netan na en damit hidi a lino, ⁷ sakay ten damit a imbalut di ten ulu ni Jesus. Awan iyád kaguman nen damit hidi a lino, nan nehiwalay a nakáppel ten tapat nen páppágyanan na. ⁸ Summáddáp bi en disepulus a dipalongu a dummemát; netan na iyud sakay naniwala siya. ⁹ (Awan di palla naintendiyan en nakasulat ten kasulatan, a kailangan a mabiyag a ruway ti Jesus.) ¹⁰ Sakay nagsoli en disepulus hidi ten bilay di.

Pummeta ti Jesus kánni Maria Magdalena
(Mt. 28:9-10; Mc. 16:9-11)

¹¹ Ti Maria ay mágtaknág a mágsasangitán ten luwas nen páglábbángngan; dummukug siya sakay

summedip disalad. ¹² Sakay tehud siya a netan a duwwa a anghel a mággetnud ten nángdáttonan di ten bangkay ni Jesus, en essa ay ked ten áoluwan na sakay en essa bi ay ten áoyadan na. ¹³ Tinanung di ti Maria, “Bakin magsanget ka?” Tummábbig siya, “Inalap di en Panginooon ku, sakay awan ku tukoy ni hádyá i náng-angayan diyid.” ¹⁴ Lummingat siya pákkakagi na, sakay netan na ti Jesus a mágtaónág haud, peru awan na natenggi a ti Jesus iyud.

¹⁵ Tinanung siya ni Jesus, “Bakin magsanget ka? Deya aryokán muwid?” Akala ni Maria ay siya en mággalaga ten kamulaan, kaya kinagi na, “Maistu, ni siko i nangalapid dikona ay kagbiyan pay a itoldu dikoku ni hádyá náng-angayan muwid ta angen ku.” ¹⁶ “Maria!” kagi ni Jesus.

Ummatubeng siya sakay kinagi na, “Raboni!” gustu naid a kagiyán ay “Maistu.” ¹⁷ Kinagi ni Jesus, “Dyanák mu tawidan, gapu awanák palla nakaangay ten Ama. Nan, angay ka ten kákkapatkaka ku hidi sakay kagiyán mu a soliyák dán ten Ama ku sakay ten Ama moy bi, ten Diyos ku sakay ten Diyos moy bi.” ¹⁸ Kaya ummangay ti Maria Magdalena ten disepulus hidi sakay kinagi na, “Netan ku en Panginooon!” Sakay kinagi na dikodi en bilin ni Jesus.

*Pummeta ti Jesus ten Disepulus na hidi
(Mt. 28:16-20; Mc. 16:14-18; Lu. 24:36-49)*

¹⁹ Kággibi na ti aldewid a iyud, ay namagipun-ipun en disepulus hidi ni Jesus. Nakasiradu en pintu nen bilay a namagipun-ipunan di gapu ten ánteng di ten Judio hidi. Dummemát ti Jesus sakay tummaknág ten ditángnga di. “Magkahud

kam ti kapayapaan!” kagi na. ²⁰ Pákkakagi na, ay impeta na en lima na sakay ten wares na. Tunay ti saya en disepulus na hidi dikona netan di en Panginoon. ²¹ Kinagi dámman a ruway ni Jesus dikodi, “Magkahud kam ti kapayapaan! Ni konyaák a inutusan nen Ama, ay kona bi hud, utusan takam bi.” ²² Sakay dikona matapos na kinagi iyud, ay inangássan hidi ni Jesus sakay kinagi na, “Tanggapán moy en Banal a Ispiritu. ²³ Ni deya en patawadán moy ten kasalanan di hidi ay pinatawad dán ngani; en awan moy pinatawad ay awan ngani pinatawad.”

En Págduda ni Tomas

²⁴ Peru ti Tomas a ngingaranan di a Kambal, a essa ten sapulu ay ti duwwa, ay awan haud dikona dummemát ti Jesus. ²⁵ Kaya kinagi dikona nen agum a disepulus, “Netan mi en Panginoon!” Tummábbig ti Tomas, “Awanák maniwala hanggan awan ku ketan en ábbut nen paku hidi ten lima na, sakay mesulot haud i guramát kuwidi sakay ten wares na.”

²⁶ Kállipas nen walu a aldew, ay namagipunipun a ruway en disepulus hidi; kaguman di ti Tomas. Nakasiradu en pintu, peru summáddáp ti Jesus sakay tummaknág ten ditángnga di. Kinagi na, “Magkahud kam ti kapayapaan!” ²⁷ Sakay kinagi na kánni Tomas, “Ilingán mu i lima kuwidi hidi sakay isulot mu dán i guramát muwen. Isulot mu dán bi i lima muwen ti wares kuwidi. Dyan ka dán magduda, maniwala ka dán.” ²⁸ Tummábbig ti Tomas, “Panginoon ku sakay Diyos ku!” ²⁹ Kinagi ni Jesus dikona, “Maniwala ka dán beman gapu

netanák mu dán? Pinagpala en maniwala hidi maski ni awanák di netan.”

En Paksa nen Libro

³⁰ Todu padi a himala a ginamet ti Jesus a netan nen disepulus na hidi, peru awan nesulat ti libruwid a iyád. ³¹ En nakasulat hidi háddi ay insulat tánni sumampalataya kam a ti Jesus en Cristo, en Anak nen Diyos, sakay tánni magkahud kam ti biyag ten pamamag-itan na.

21

Pummeta ti Jesus ten Pittu a Disepulus

¹ Nadid káttapos, ay pummeta a ruway ti Jesus ten disepulus na hidi ten gilid nen Minalnu ti Tiberias. Kona háddi en pangyayari: ² magkaguman de Simon Pedro, Tomas a nginananan di a Kambal, Natanael a taga-Cana Galilea, en anak hidi ni Zebedeo, sakay ten duwwa pa a disepulus. ³ Kinagi dikodi ni Simon Pedro, “Manilággák.”

“Mákkuyug kami,” kagi di.

Lummakad hidi sakay nágsakay ten abeng, peru awan hidi ti nalap ti gibiyid a iyud. ⁴ Dikona págdemlag dán, ay tummaknág ti Jesus ten gilid nen minalnu, peru awan siya natenggi nen disepulus hidi. ⁵ Kinagi na, “Anak, nakalap kam?”

“Awan,” tábbig di. ⁶ “Isáklad moy i pantiyen ti danág ti kawatanan ni abingen, sakay makalap kam,” kagi ni Jesus.

Insáklad di ngani en panti sakay awan di maguyud ten karpal nen nalap. ⁷ Kinagi nen

disepulus a mahal ni Jesus kánni Pedro, “En Panginoon iyud!” Dikona masanig iyud ni Simon Pedro ay nagbadu siya (gapu eklas siya) sakay summegbu siya ten dinom. ⁸ En kaguman na hidi a disepulus ay ummangay ten dinapan, mágsakay hidi ten abeng sakay totoroy di en panti a todú a nalap. Awan hidi masiyadu a adeyu ten dinapan manga siyam a pulu a metros la. ⁹ Káapet di ten dinapan ay naketa hidi haud ti mabaga a genggeng a tehud a ikan a inyapoy, sakay ti sabadit a tinapay. ¹⁰ “Magtawid kam háddi ti ikanen a nalap moy,” kagi ni Jesus. ¹¹ Kaya summakay ti Simon Pedro ten abeng sakay binerber na ten dinapan en panti a todú a nalap a dáddekál a ikan, datos ay ti limma pulu ay ti tállu. Awan napisad en panti, maski sakonahud ti kakpal en ikan. ¹² “Kamon haád ta magaramusal kitam,” kagi ni Jesus. Essa man ten disepulus hidi ay awan ti nangahas a magtanung dikona ni deya siya, gapu tukoy di a siya en Panginoon. ¹³ Ummadeni ti Jesus, inalap na en tinapay sakay inyatád na dikodi, kona bi hud en ginamet na ten ikan.

¹⁴ Iyád en katállu a káppeta ni Jesus ten disepulus na hidi sapul ten kákkabiyag na a ruway.

De Jesus ay ti Pedro

¹⁵ Káttapos di a kumman, ay tinanung ni Jesus ti Simon Pedro, “Simon, anak ni Juan, mahalák mu beman nan hidi iddi?”

“Opo, Panginoon, tukoy mu a mahal taka,” tábbig na.

Kinagi ni Jesus dikona, “Pakanán mu en bábbadit ku hidi a tupa.” ¹⁶ Tinanung siya a ruway ni Jesus, “Simon, anak ni Juan, mahalák mu beman?”

Tummábbig ti Pedro, “Opo, Panginooon, tukoy mu a mahal taka.” Kinagi ni Jesus, “Alagaan mu en tupa ku hidi.” ¹⁷ Katállu a ruway a tanung ni Jesus dikona, “Simon, anak ni Juan, mahalák mu beman?”

Nalungkut ti Pedro gapu pentállu dán siya a tinanung ni Jesus ti: “Mahalák mu beman?”

Sakay tummábbig siya, “Panginooon, tukoy mu atanan a bagay; tukoy mu a mahal taka.”

Kinagi ni Jesus dikona, “Pakanán mu en tupa ku hidi. ¹⁸ Pakatandaan mu: dikona anak ka palla, ay siko en mangbadu ti sadili muwen sakay makaangay ka ten gustu mu a angayan. Peru kállakay mu, ay iyolnat mu i lima muwen sakay iba en mangbadu dikomu sakay iyangay di ka ten awan mu gustu.” ¹⁹ (Kinagi na iyád tánni ipakapospos na ni konya a matay ti Pedro tánni maparangalan en Diyos.) Káttapos, ay kinagi ni Jesus dikona, “Arigánnák mu!”

En Disepulus a Mahal ni Jesus

²⁰ Lummingat ti Pedro sakay netan na a umunonud en disepulus a mahal ni Jesus, en summandig ten rakaw ni Jesus dikona mangapon hidi sakay nagtanung, “Panginooon, deya en mángtokyon dikomu?” ²¹ Dikona ketan siya ni Pedro, ay tinanung na ti Jesus, “Panginooon, ánya bi i mangyariyid dikona?” ²² Tummábbig ti Jesus, “Ni gustuwán ku a mabiyag siya hanggan kássoli ku, ánya nadid dikomu? “Arigánnák mu!”

²³ Kummalat ten kákkapatkaka hidi en bareta a awan matay i disepulusid a iyád, maski awan kinagi ni Jesus a awan siya mata-matay nan, “Ni gustuwán ku a mabiyag siya hanggan ten kásoli ku, ánya nadid dikomu?”

²⁴ Siya ngani en disepulus a mangpatunay tungkul ti bagayid a hidi iyád; siya bi en nángsulat ti iyád, sakay tukoy mi a tatarudan en págpatunay na.

Katapusan

²⁵ Sakay todú pa a ginamet ti Jesus a ni isulat a atanan, ay ti pangileng kuwidi ay awan meubus maski ti buuwiday a mundu en libru hidi a mesulat.

**En Maganda A Bareta Biblia
New Testament in Paranan (RP:prf:Paranan)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Paranan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789712910227

The New Testament

in Paranan

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-05-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

76c378f1-f720-59ab-9a20-5af27c0463cc